

Etsivä nuorisotyö Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella 2022

Jaana Tuuttu

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto

Opetus- ja kulttuuritoimi

Etsivä nuorisotyö Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella 2022

29.6.2023

Jaana Tuuttu

Aluehallintovirastojen julkaisuja 176/2023

ISSN 2343-3132 (Verkkajulkaisu)

ISBN 978-952-5900-74-3

Oulu

2023

Tekijät Opetus- ja kulttuuritoimi Suunnittelija Jaana Tuuttu		Julkaisuaika 29.6.2023	
		Toimeksiantaja Pohjois-Suomen aluehallintovirasto	
Julkaisun nimi Etsivä nuorisotyö Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella 2022			
<p>Tiivistelmä Etsivän nuorisotyön ensisijaisena tehtävänä on auttaa alle 29-vuotiaita nuoria, jotka ovat koulutuksen tai työelämän ulkopuolella tai jotka tarvitsevat tukea saavuttaakseen tarvitsemansa palvelut. Etsivästä nuorisotyöstä säädetään nuorisolaissa (1285/2016).</p> <p>Aluehallintovirastot ovat myöntäneet valtionavustusta etsivälle nuorisotyölle vuodesta 2014 alkaen. Pohjois-Suomen aluehallintovirasto myönsi vuonna 2022 etsivän nuorisotyön palkkakustannuksiin valtionavustusta yhteensä 1,5 miljoonaa euroa, josta Pohjois-Pohjanmaalle 1 200 000 euroa ja Kainuuseen 300 000 euroa. Avustusta myönnettiin 21 toimijalle yhteensä 50 henkilötyövuoden palkkakustannuksiin. Lisäksi puolikkaan henkilötyövuoden verran (15 000 €) myönnettiin koordinoinnista aiheutuviin kustannuksiin kahdelle toimijalle. Mukana raportin luvuissa on vuonna 2020 avustusta saanut toimija, jonka avustuksen käyttöaika kattoi myös vuoden 2022. Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueen kunnista 92 prosentissa oli vuonna 2022 valtionavustuksella tuetut etsivän nuorisotyön palvelut.</p> <p>Opetus- ja kulttuuriministeriö kerää vuosittain kyselyllä etsivän nuorisotyön valtionavustusta saaneilta toimijoilta tietoja etsivästä nuorisotyöstä. Tässä raportissa perehdytään vuoden 2022 kyselyn vastausten avulla Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueen etsivän nuorisotyön toimintaan. Tietoja on vertailtu maakunnallisesti ja valtakunnallisesti, sekä ajallisesti aiempien vuosien kyselyvastausten avulla. Raportissa kartoitetaan etsivän nuorisotyön toimintaa, etsivien nuorisotyöntekijöiden tavoittamien nuorten taustoja ja nykyistä tilannetta sekä nuorille suunnattuja ohjaavia toimenpiteitä.</p>			
Asiasanat Etsivä nuorisotyö, Kainuu, Pohjois-Pohjanmaa			
ISSN (painettu) -	ISBN (painettu) -	ISSN (verkkopainettu) 2343-3132	ISBN (verkkopainettu) 978-952-5900-74-3
Kokonaissivumäärä 41		Kieli Suomi	Hinta
Julkaisija Pohjois-Suomen aluehallintovirasto		Paino	

Sisällysluettelo

1 Johdanto	6
2 Valtionavustus etsivään nuorisotyöhön	8
3 Etsivän nuorisotyön toiminta	9
3.1 Monialainen yhteistyö	9
3.2 Koulutus ja työnohjaus sekä etsivien yhteiset tapaamiset	14
3.3 Työskentelypaikat, yhteydenpito nuoriin ja toiminnan arviointi	19
3.4 Haasteet etsivässä nuorisotyössä	22
3.5 Onnistumiset etsivässä nuorisotyössä	23
4 Nuoret etsivän nuorisotyön asiakkaina	24
4.1 Yhteydenotot nuoriin ja nuorten tavoittaminen	24
4.2 Nuorten ohjautuminen etsivään nuorisotyöhön	26
4.3 Nuorten taustat	29
4.4 Nuorten sijoittuminen palveluihin ja toimenpiteisiin	34
4.5 Tarinoita nuorista etsivässä nuorisotyössä	38
5 Lähteet	41

1 Johdanto

Etsivä nuorisotyö on erityisnuorisotyötä, jonka tehtävänä on tavoittaa tuen tarpeessa oleva nuori ja auttaa häntä sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään hänen kasvuaan, itsenäistymistään ja osallisuuttaan yhteiskuntaan ja muuta elämänhallintaan sekä pääsyä koulutukseen ja työmarkkinoille. Etsivä nuorisotyö auttaa alle 29-vuotiaita nuoria, jotka ovat koulutuksen tai työmarkkinoiden ulkopuolella tai jotka tarvitsevat tukea saavuttaakseen tarvitsemansa palvelut. Etsivän nuorisotyön tavoitteena on olla läsnä nuorten keskuudessa ja tarjota mahdollisuus turvalliseen ja luottamukselliseen aikuiskontaktiin. Etsivä nuorisotyö etsii nuoren kanssa ratkaisuja heidän pulmiinsa ja kysymyksiinsä sekä tarjoaa nuorelle varhaista tukea, jos nuori sitä itse haluaa. Etsivä nuorisotyö perustuu nuoren vapaaehtoisuuteen ja nuoren kanssa tehtävään yhteistyöhön.

Etsivästä nuorisotyöstä säädetään 1.1.2017 voimaan tulleessa nuorisolaissa (1285/2016). Lain mukaan kuntien tulee tarpeen mukaan toteuttaa etsivää nuorisotyötä osana kunnan tehtäviin kuuluvaa nuorisotyötä ja -politiikkaa. Järjestäessään etsivää nuorisotyötä kunnan tulee nimetä etsivän nuorisotyön toimeenpanosta vastaava henkilö. Kunnat voivat järjestää itse etsivää nuorisotyötä kunnan omana palvelunaan tai yhteistyössä muiden kuntien kanssa. Kunnat voivat myös hankkia etsivän nuorisotyön palvelut nuorten palveluja tuottavilta yhteisöiltä. Laissa säädetään myös nuorta koskevien tietojen luovuttamisesta etsivää nuorisotyötä varten sekä näiden tietojen käsittelystä.

Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun alueilla pienten kuntien etsivää nuorisotyötä on vahvistettu kuntien välisellä yhteistyöllä. Kaikki kunnat eivät toteuta etsivää nuorisotyötä itse, vaan ovat tehneet yhteistyösopimuksia ympäristökuntien tai kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Alueella oli viisi toimijaa, jotka toteuttivat etsivää nuorisotyötä usean kunnan alueella vuonna 2022:

- Oulaisten kaupunki / Jelppiverkko: Alavieska, Haapavesi, Kalajoki, Merijärvi, Oulainen, Reisjärvi, Sievi, Ylivieska
- Kajaanin kaupunki: Kajaani, Paltamo, Pyhäntä, Ristijärvi
- Raahen kaupunki: Pyhäjoki, Raahen, Siikajoki
- Suomussalmen kunta: Hyrynsalmi, Suomussalmi
- Jokilaaksojen Nuorten Tuki ry.: Haapajärvi, Kärsämäki.

Etsivän nuorisotyön koordinaatiota on kehitetty Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella ja koko maassa. Alueella on kaksi koordinaattoria, joista toinen toimii osassa Pohjois-Pohjanmaan kuntia ja toisen vastuulla ovat Kainuun maakunta, Kuusamo, Taivalkoski, Pudasjärvi ja Pyhäntä. Etsivän nuorisotyön koordinaattori toimii asiantuntijatukena yhteistyössä Pohjois-Suomen aluehallintoviraston nuorisotoimen kanssa. Etsivän nuorisotyön koordinaattori kokoaa alueen etsivät nuorisotyöntekijät verkostoksi, organisoii alueen etsivien tapaamisia ja on mukana muun muassa alueellisten etsivien päivien suunnittelussa. Lisäksi koordinaattorin tehtäviin kuuluu ajankohtaisista asioista tiedottaminen sekä uusien etsivien perehdyttäminen.

Etsivän nuorisotyön toimintaa seurataan säännöllisesti. Opetus- ja kulttuuriministeriö kerää kyselyllä vuosittain tietoja etsivästä nuorisotyöstä. Kyselyllä karotetaan muun muassa etsivän nuorisotyön toimintaa, etsivien nuorisotyöntekijöiden tavoittamien nuorten taustoja ja nykyistä tilannetta sekä nuorille suunnattuja ohjaavia toimenpiteitä. Paremman saavutettavuuden takaamiseksi kaikkien Suomessa toimivien etsivien nuorisotyöntekijöiden yhteystiedot on koottu yhteen paikkaan www.entit.fi -sivustolle.

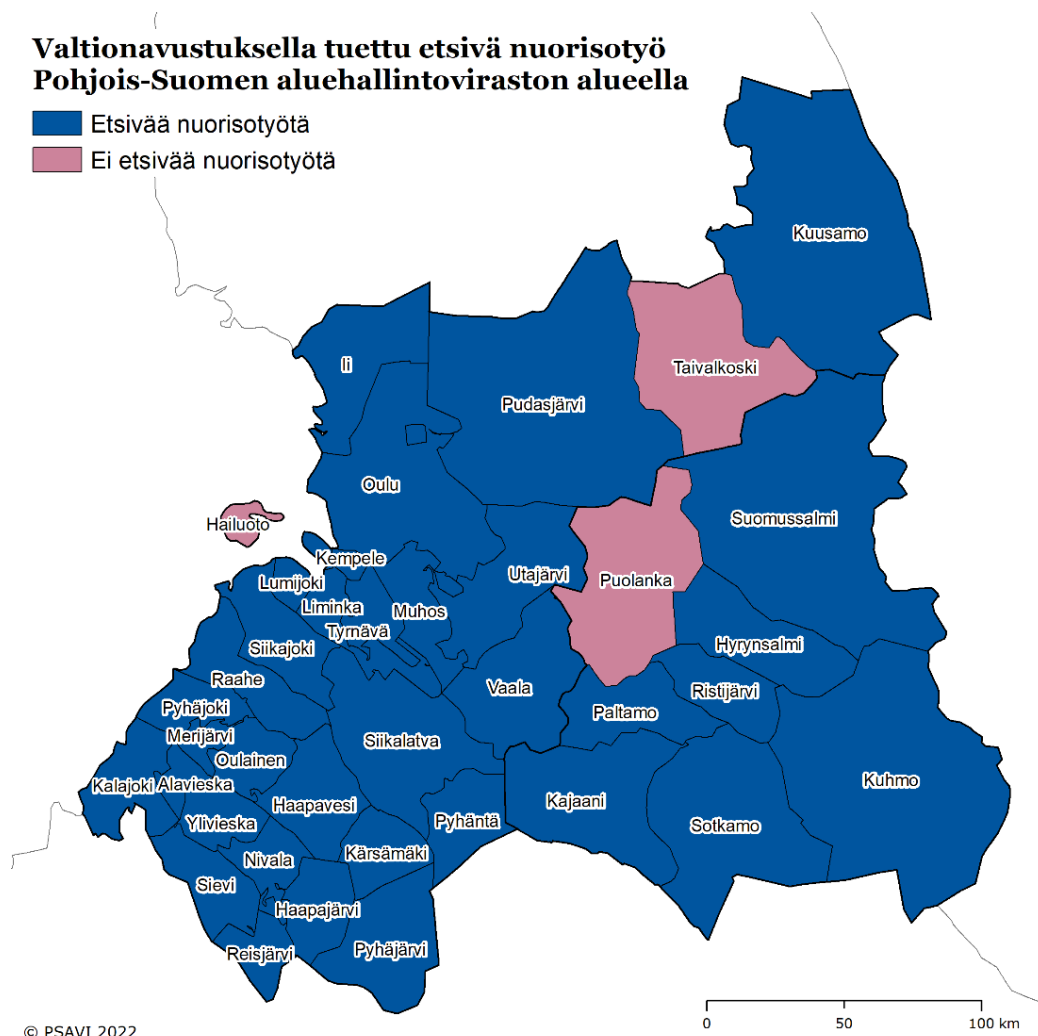
Tässä julkaisussa tarkastellaan Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueen kyselyvastauksia. Tietoja on vertailtu tarpeen mukaan maakunnallisesti ja valtakunnallisesti. Raportissa on hyödynnetty myös aiempien vuosien kyselyvastauksia. Raportissa koko maalla tarkoitetaan Manner-Suomea. Pohjois-Suomen aluehallintoviraston aluetta, johon kuuluvat Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun maakunnat, voidaan nimittää tässä raportissa aluehallintovirastoksi. Kuvissa käytetään lyhennelmää PSAVI. Vuonna 2022 Pohjois-Pohjanmaalla oli 30 kuntaa ja Kainuussa 8.

2 Valtionavustus etsivään nuorisotyöhön

Vuonna 2022 opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi Pohjois-Suomen aluehallintovirastolle edelleen jaettavaksi etsivän nuorisotyön määrärahaa 1 500 000 euroa. Avustussumma yhtä henkilötyövuotta kohden oli 30 000 euroa. Avustuksesta 1 200 000 euroa myönnettiin Pohjois-Pohjanmaan alueelle ja 300 000 euroa Kainuun alueelle. Myönnetyllä valtionavustuksella katettiin osa 50 henkilötyövuoden palkkakustannuksista. Pohjois-Pohjanmaalla toimivia etsiviä nuorisotyöntekijöitä oli 39 henkilötyövuotta ja Kainuussa toimivia 10 henkilötyövuotta. Lisäksi puolikkaan henkilötyövuoden verran (15 000 €) myönnettiin koordinoinnista aiheutuviin kustannuksiin Jokilaaksojen Nuorten tuki ry:lle sekä Pudasjärven kaupungille. Mukana raportin luvuissa on toimija, joka ei hakenut vuodelle 2022 avustusta, sillä avustuksen käyttöaika kattoi myös vuoden 2022.

Vuonna 2022 valtionavustuksella tuettuja etsivän nuorisotyön palveluja oli tarjolla Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella 22 toimijan tuottamana 92 prosentissa kunnista (Kartta 1.). Valtionavustuksella tuetut etsivän nuorisotyön palvelut puuttuivat Puolangalta, Taivalkoskelta ja Hailuodosta.

Kartta 1. Valtionavustusta etsivään nuorisotyöhön vuonna 2022 saaneet kunnat Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella.

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueen kyselyn vastaajat ilmoittivat etsivän nuorisotyön vuoden 2022 kustannuksiksi yhteensä noin 2 160 000 miljoonaa euroa, mikä on hieman edellisvuotta vähemmän. Valtionavustuksen osuus rahoituksesta on kuitenkin pysynyt täysin samana eli 71 prosentissa (Taulukko 1.). Osuus rahoituksesta on lähellä koko maan tasoa. Valtionavustuksen osuus rahoituksesta on suurempi Kainuussa kuin Pohjois-Pohjanmaalla. Suurin kustannuserä etsivässä nuorisotyössä ovat palkkakustannukset, joiden osuus aluehallintoviraston alueella on 90 % kokonaiskustannuksista. Luvuissa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia vuoteen 2021 verrattuna.

Taulukko 1. Etsivän nuorisotyön valtionavustuksen osuus rahoituksesta ja kustannuslajien osuudet kokonaiskustannuksista koko maassa ja Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella vuonna 2022.

Valtionavustus	Koko maa	PSAVI	Pohjois-Pohjanmaa	Kainuu
osuus rahoituksesta	69,7 %	71,0 %	70,0 %	75,0 %
Kustannuslaji	Koko maa	PSAVI	Pohjois-Pohjanmaa	Kainuu
Palkat	89,7 %	90,0 %	89,4 %	92,2 %
Matkat ja kuljetus	1,7 %	2,3 %	2,6 %	1,3 %
Kurssit ja koulutus	0,4 %	0,5 %	0,5 %	0,2 %
Työnohjaus	0,8 %	1,2 %	1,2 %	1,3 %
Muut	7,2 %	6,1 %	6,3 %	5,1 %

3 Etsivän nuorisotyön toiminta

3.1 Monialainen yhteistyö

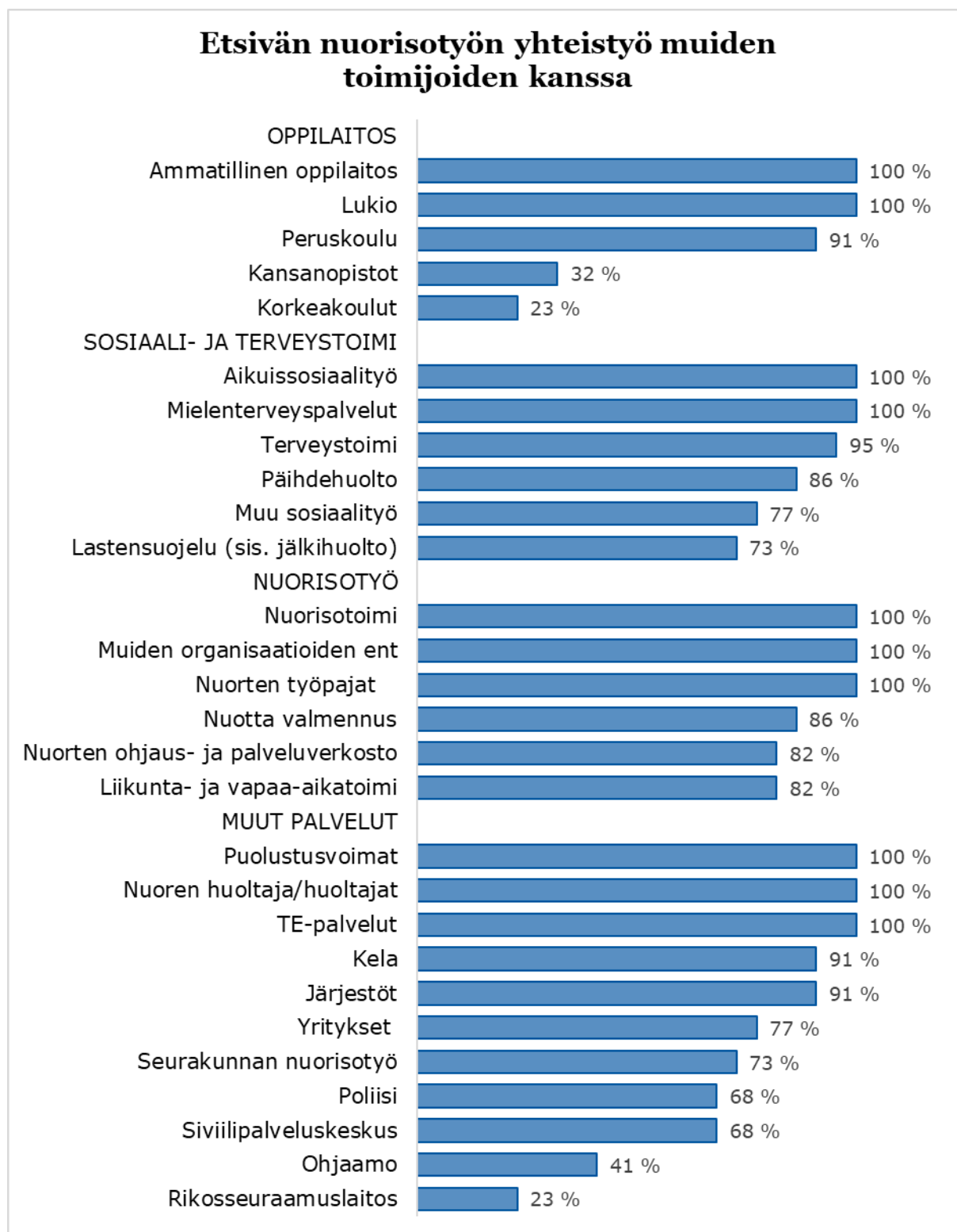
Nuorisolain (1285/2016) kahdeksannen pykälän mukaan nuorisotyötä toteutetaan kunnissa monialaisena yhteistyönä sekä yhteistyössä muiden nuorille palveluja tuottavien viranomaisten, nuorten, heidän perheidensä, nuorisoalan järjestöjen, seurakuntien sekä muiden nuorisotyötä tekevien tahojen kanssa. Etsivät nuorisotyöntekijät voivat toteuttaa yhteistyötä muun muassa osallistumalla eri alojen monialaisiin yhteistyöryhmiin ja tekemällä yhteistyötä eri tahojen kanssa.

Etsivän nuorisotyöntekijän tehtävänä on toimia yhteistyössä kaikkien niiden toimijoiden kanssa, jotka ovat tavalla tai toisella tarjoamassa palveluja nuorelle. Alueella oli useita toimijoita, joiden kanssa kaikki etsivän nuorisotyön organisaatiot olivat yhteistyössä (Kuvio 1.). Edellisvuoteen verrattuna yhteistyö lisääntyi etenkin Nuotta-valmennuksen ja siviilipalvelukeskuksen kanssa, molemmissa

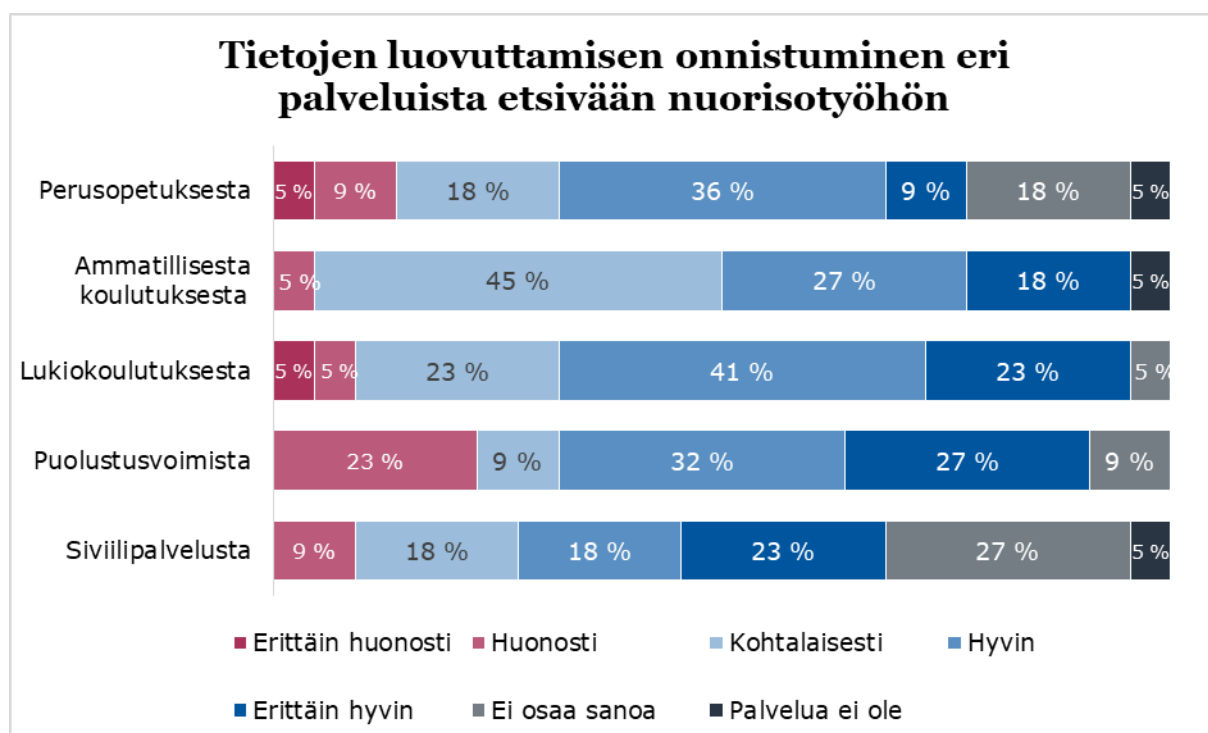
nousua 14 prosenttiyksikköä. Yhteistyö lisääntyi hieman myös poliisin, TE-palvelujen ja terveystoimen kanssa. Yhteistyö puolestaan vähentyi Ohjaamojen kanssa sekä nuorten ohjaus- ja palveluverkostojen, lastensuojelun ja peruskoulun kanssa. Parhaat arvostukset yhteistyön sujumisesta saivat nuorisotoimi, muiden organisaatioiden etsivät, nuorten työpajat ja Nuotta-valmennus.

Kuvio 1. Etsivän nuorisotyön tekemä yhteistyö muiden toimijoiden kanssa Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella vuonna 2022.

Tietojen luovuttamisen etsivään nuorisotyöhön arvioitiin toteutuvan pääasiassa hyvin tai erittäin hyvin (Kuvio 2.). Parhaiten tietojen luovuttaminen onnistui lukiokoulutuksesta. Kokemus puolustusvoimista on kahtiajakoinen. Lähes 60 % koki tietojen luovuttamisen onnistuvan hyvin tai erittäin hyvin, mutta yli viidenes kokee sen sujuvan huonosti. Kolmasosa ei osannut sanoa kantaansa siviilipalvelukeskusta koskevaan kohtaan tai palvelua ei ollut. Edellisvuotta useampi ei osannut myöskään sanoa asiasta perusopetuksen kohdalla. Huonoksi tai erittäin huonoksi tilanteen perusopetuksen kanssa kokevien osuus on noussut.

Kuvio 2. Tietojen luovuttamisen toteutuminen etsivään nuorisotyöhön Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella vuonna 2022.

Avoimissa vastauksissa toimijoiden oli mahdollista kertoa, millaisia kehittämistarpeita työssä yhteistyötahojen kanssa on. Useampi vastaaja toivoisi ilmoitusten tulevan etsiville työntekijöille matalammalla kynnyksellä ja ennakoivalla otteella. Etsivän nuorisotyön tunnetuksi tekemistä yhteistyötahoille tarvitaan edelleen. Tapaamisia kasvokkain ja tiiviimpää verkostoyhteistyötä kaivataan myös.

”Yhteistyö vaatii yhteistä alustaa ja aikaa. Jos yhteistä työpintaa on vähän (esim. peruskoulu), olisi tärkeää, että kuulumoisten vaihto tapahtuisi luonnollisesti esim. yhteisissä moniammatillisissa palaverissa silloin tällöin. Näin toimijat muis-tavat toisensa vaikka työntekijöiden vaihtuvuus saattaa olla kovatahtista. Tällä hetkellä tuntuu, että yhteistä alustaa ei ole, enemmänkin siloja. Työntekijöiden vaihtuvuus ja isot muutokset saavat huomion suuntautumaan omaa tekemiseen, jolloin osittain ymmärrettävästikin yhteistyö saattaa kärsiä.”

”Oma aktiivisuus oppilaitosten suuntaan lisää yhteistyötä. Osittain organisaatioiden kankeus / hitaus vaikeuttaa yhteistyön kehittymiseen ja yhteistyön rajapin-nat ovat vähentyneet.”

Nuorisolain (1285/2016) yhdeksännen pykälän mukaan paikallisten viranomaisten monialaisen yhteistyön yleistä suunnittelua ja toimeenpanon kehittämistä varten kunnassa on oltava **nuorten ohjaus- ja palveluverkosto** tai muu vastaava yhteistyöryhmä. Ohjaus- ja palveluverkoston tavoitteena on parantaa nuorille suunnattujen palvelujen keskinäistä toimivuutta ja vaikuttavuutta. Sen tulee toimia vuorovaikutuksessa nuorisoalan järjestöjen, seurakuntien ja muiden nuorten palveluja tuottavien yhteisöjen kanssa. Nuorisotoimea verkostossa edustaa yleensä nuorisotoimen vastuuvirkamies, mutta joidenkin kuntien verkostoissa myös etsivä nuorisotyöntekijä on varsinainen verkoston jäsen. Nuorisolain muistiossa (HE 111/2016 vp) kehoitetaan etsiviä nuorisotyöntekijöitä kuulumaan verkostoon: *”Jos kunnassa järjestetään nuorten työpajatoimintaa ja etsivää nuorisotyötä, olisi näiden tahojen edustajien tarpeellista olla mukana verkostossa.”*

Etsivä nuorisotyö osallistui kaiken kaikkiaan Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella useammin verkoston toimintaan jäsenenä kuin koko maassa (Taulukko 2.). Koko maassa niin etsivien, heidän lähiesimiestensä kuin esimiesten jäsenyys nuorten ohjaus- ja palveluverkostoissa laski hieman edellisvuodesta. Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella muutokset edellisvuoteen olivat vähäisiä. Lähiesimiesten osallistuminen jäsenenä yleistyi hieman. Toimija on voinut vastata useampaan kohtaan, esimerkiksi olla jäsenenä ja kuullaan verkostossa. Tämän vuoksi prosenttisaroma voi olla muu kuin 100 %. Jotkin toimijat vastasivat vain esimiestä tai lähiesimiestä koskevaan kohtaan, koska kunnassa ei ole molempia.

Taulukko 2. Etsivän nuorisotyön osallistuminen nuorten ohjaus- ja palveluverkostoihin koko maassa ja Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella vuonna 2022.

Esimies	Koko maa	PSAVI	Pohjois-Pohjanmaa	Kainuu
Jäsenenä	70 %	86 %	89 %	75 %
Kuullaan	16 %	14 %	11 %	25 %
Ei kumpaakaan	6 %	9 %	6 %	25 %
Lähiesimies	Koko maa	PSAVI	Pohjois-Pohjanmaa	Kainuu
Jäsenenä	59 %	64 %	61 %	75 %
Kuullaan	18 %	23 %	17 %	50 %
Ei kumpaakaan	6 %	0 %	0 %	0 %
Etsivä/t	Koko maa	PSAVI	Pohjois-Pohjanmaa	Kainuu
Jäsenenä	66 %	68 %	72 %	50 %
Kuullaan	26 %	50 %	44 %	75 %
Ei kumpaakaan	4 %	0 %	0 %	0 %

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaan oppilaitoksen suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista vastaa monialainen oppilaitoskohtainen **opiskelijahuoltoryhmä**. Oppilaitoskohtaista opiskelijahuoltoryhmää johtaa koulutuksen järjestäjän nimeämä edustaja. Muilta osin koulutuksen järjestäjä päättää yhteistyössä opiskeluhuollon palveluja tuottavien tahojen kanssa tarkemmin opiskelijahuoltoryhmien kokoonpanosta, tehtävistä ja toimintatavoista. Opiskelijahuoltoryhmät voivat tarvittaessa kuulla asiantuntijoita.

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella etsivä nuorisotyö osallistui monialaisiin oppilas- ja opiskelijahuoltoryhmiin yleisimmin kutsuttaessa paitsi korkeakoulujen, joiden opiskelijahuoltoryhmiin selvästi yli puolet ei osallistunut lainkaan (Taulukko 3.). Vakituinen osallistuminen etenkin ammatillisten oppilaitosten ryhmiin oli yleisempää Pohjois-Pohjanmaalla kuin koko maassa. Kainuussa etsivä nuorisotyö ei osallistunut vakituisena opiskelijahuoltoryhmiin. Edellisvuoteen verrattuna se, että opiskelijahuoltoryhmiin ei osallistuttu ollenkaan yleistyi kaikilla koulutusasteilla aluehallintoviraston alueella ja valtakunnallisesti.

Taulukko 3. Etsivän nuorisotyön osallistuminen opiskelijahuoltoryhmiin koko maassa ja Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella vuonna 2022.

Peruskoulu	Koko maa	PSAVI	Pohjois-Pohjanmaa	Kainuu
Vakituisena	15 %	18 %	22 %	0 %
Kutsuttaessa	57 %	50 %	44 %	75 %
Nuoren tukihenkilönä	12 %	18 %	17 %	25 %
Ei ollenkaan	26 %	32 %	33 %	25 %
Ammatill. oppilaitos	Koko maa	PSAVI	Pohjois-Pohjanmaa	Kainuu
Vakituisena	16 %	27 %	33 %	0 %
Kutsuttaessa	53 %	50 %	39 %	100 %
Nuoren tukihenkilönä	23 %	23 %	22 %	25 %
Ei ollenkaan	26 %	23 %	28 %	0 %
Lukio	Koko maa	PSAVI	Pohjois-Pohjanmaa	Kainuu
Vakituisena	21 %	23 %	28 %	0 %
Kutsuttaessa	55 %	50 %	44 %	75 %
Nuoren tukihenkilönä	19 %	23 %	22 %	25 %
Ei ollenkaan	21 %	23 %	22 %	25 %
Korkeakoulu	Koko maa	PSAVI	Pohjois-Pohjanmaa	Kainuu
Vakituisena	0 %	0 %	0 %	0 %
Kutsuttaessa	28 %	23 %	17 %	50 %
Nuoren tukihenkilönä	11 %	23 %	22 %	25 %
Ei ollenkaan	65 %	68 %	72 %	50 %

Opetus- ja kulttuuriministeriön koordinoima **Aikalisä-toiminta** on kaikille kutsuntaikäisille nuorille miehille, sekä varusmies- ja siviilipalvelusikäisille miehille ja naisille tarkoitettu tukipalvelu, jossa nuori saa oman nimetyn ohjaajan, tukea elämäntilanteen selvittelyyn, apua parhaiden ratkaisujen löytämiseen sekä tietoa ja ohjausta erilaisiin palveluihin (Into ry, Aikalisä). Ohjaajat ovat toimintamalliin perehdytyksen saaneita ammattilaisia, jotka tarjoavat nuorelle mahdollisuuden arvioida omaa elämäntilannettaan ja toimintavaihtoehtojaan matalalla kynnyksellä. Toiminta on aina luottamuksellista, vapaaehtoista sekä maksutonta ja siihen voi hakeutua ennen kutsuntoja, kutsunnoissa, palveluksen aikana tai palveluksen päättyessä.

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella ja koko maassa lähes kaikista etsivää nuorisotyötä järjestävistä organisaatioista osallistuttiin Aikalisä-toimintaan ja kutsuntoihin (Taulukko 4.). Luvuissa ei ole juuri muutoksia edellisvuoteen verrattuna. Kutsuntalautakuntatyöskentelystä vastaa useimpien avovastausten mukaan kunnan tai kaupungin edustaja ja puolustusvoimat. Etsivä nuorisotyö vastaa nuorten haastattelemisesta ja ohjauksesta yhdessä muiden nuorten kanssa toimivien tahojen kanssa.

Vastaajat kokivat pääosin, että Aikalisä-toiminta on sujuvaa ja hyvää, ja koko ikäluokka saadaan kutsunnoissa tavattua tehokkaasti. Yhteistyö puolustusvoimien kanssa nähtiin hyväksi. Negatiivinen palaute toiminnasta ja puolustusvoimista oli hyvin vähäistä. Kehitettävää nähtiin etenkin siinä, millaisissa tiloissa nuoria haastatellaan. Tilan tulisi olla riittävän rauhallinen, jotta nuori uskaltaa puhua luottamuksellisesti etsivälle. Välillä myös aika kohdata nuori on liian lyhyt. Vastauksissa kummasteltiin sitä, miten vähän ilmoituksia puolustusvoimat tai siviilipalveluksen keskeyttäneistä tulee.

Taulukko 4. Etsivien nuorisotyöntekijöiden osallistuminen Aikalisä-toimintaan koko maassa ja Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella vuonna 2022.

Osallistuminen ja tehtävä	Koko maa	PSAVI	Pohjois-Pohjanmaa	Kainuu
Aikalisätoimintaan	96 %	100 %	100 %	100 %
Esittelee etsivää nuorisotyötä	96 %	95 %	100 %	75 %
Edustaa kuntaa kutsuntalautakunnassa	9 %	5 %	0 %	25 %

3.2 Koulutus ja työnohjaus sekä etsivien yhteiset tapaamiset

Aluehallintoviraston alueen etsivän nuorisotyöntekijöiden suurimmat koulutustarpeet vuonna 2022 olivat edellisvuoden tapaan sote- ja maakuntauudistukset sekä työn vaikuttavuuden näkyväksi tekeminen (Kuvio 3.). Uudistuksen voimaan tultua tiedon ja koulutuksen tarve on edelleen suuri. Seuraavaksi eniten koulutustarpeita oli digitaalisuuden hyödyntämisessä, etsivän nuorisotyön laadun arvioinnissa, viestinnässä ja markkinoinnissa sekä päihde- ja pelihaitoissa.

Kuvio 3. Etsivien nuorisotyöntekijöiden koulutustarpeet Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella vuonna 2022.

Edellisvuotta vähemmän koettiin tarvetta mielenterveyden ja hyvinvoinnin tukemiseen, mikä voi johtua siitä, että siihen on saatu koulutusta vuoden sisällä. Vastaajista 36 % koki tarvetta työssä jaksamiseen liittyvään koulutukseen, mikä on edellisvuotta enemmän.

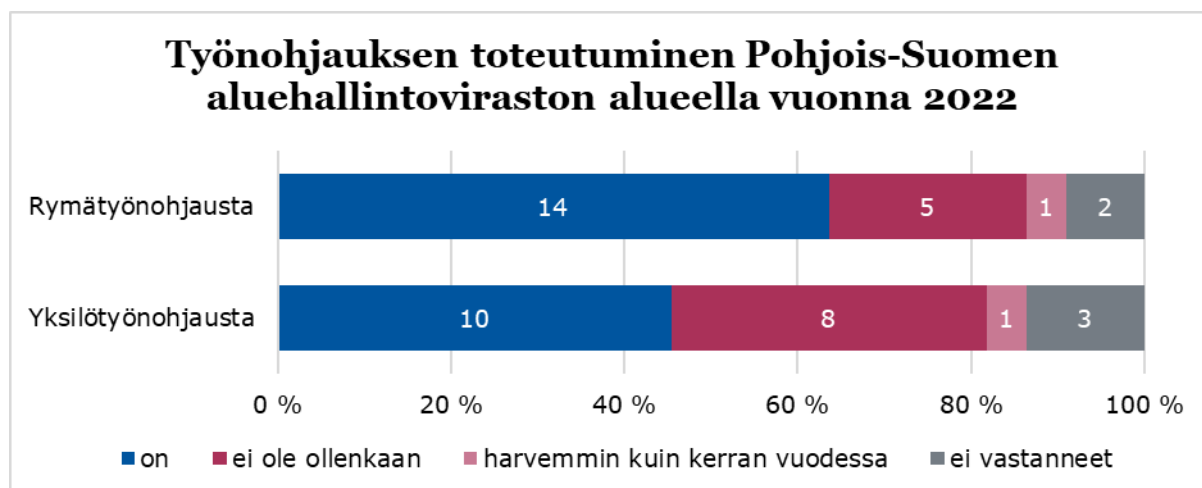
Kyselyssä kysyttiin myös, mikä mahdollisesti rajoittaa tai estää osallistumisen tarvittaviin koulutuksiin tai tapahtumiin. Syiksi nousivat kiinnostavien koulutusten tai tapahtumien puuttuminen, taloudellinen tilanne ja työntekijän tilanne. Jokainen näistä syistä sai 40 % vastauksista. Pitkät etäisyydet ja koulutuksen korkea hinta nostettiin esille avoimissa vastauksissa. Lisäkoulutustarpeista mainittiin useammassa vastauksessa Nepsy, jota onkin ollut aluehallintoviraston koulutuskalenterissa tarjolla talvella 2023. Kaksi jätti vastaamatta kysymyksen.

Etsivä nuorisotyö on vaativaa erityisnuorisotyötä, minkä takia koulutuksen lisäksi myös työnohjaus on työntekijälle olennaista. Työnohjaus antaa etsivää nuorisotyötä tekeville aikaa keskittyä pohtimaan missä mennään, mitä tehdään, miksi tehdään ja mihin työssä pyritään. Työnohjausta tehdään työnohjauksen ammattilaisen avulla. Työnohjauksessa avataan, mitkä ovat työn perustehtävät tavoitteina ja käytännön tekoina sekä mietitään, miten oma työ näyttää nuorille ja yhteistyökumppaneille. Työnohjauksella on mahdollista edistää tavoitteellista nuorisotyötä, sillä sen avulla voidaan tukea työntekijän jaksamista, työyhteisön yhteisöllisyyttä, toisen työn arvostamista sekä työn tavoitteiden ja työn siällön avaamista itselle ja toisille. Työnohjausta voidaan antaa yksittäiselle etsivälle nuorisotyöntekijälle, tiimille tai työyhteisölle (Honkonen 2016). Työpaikan ulkopuolinen työnohjaaja voi nähdä asiat eri näkökulmasta ja voi ammattitaidollaan tukea työntekijöitä ja auttaa välillisesti myös asiakkaina olevia nuoria.

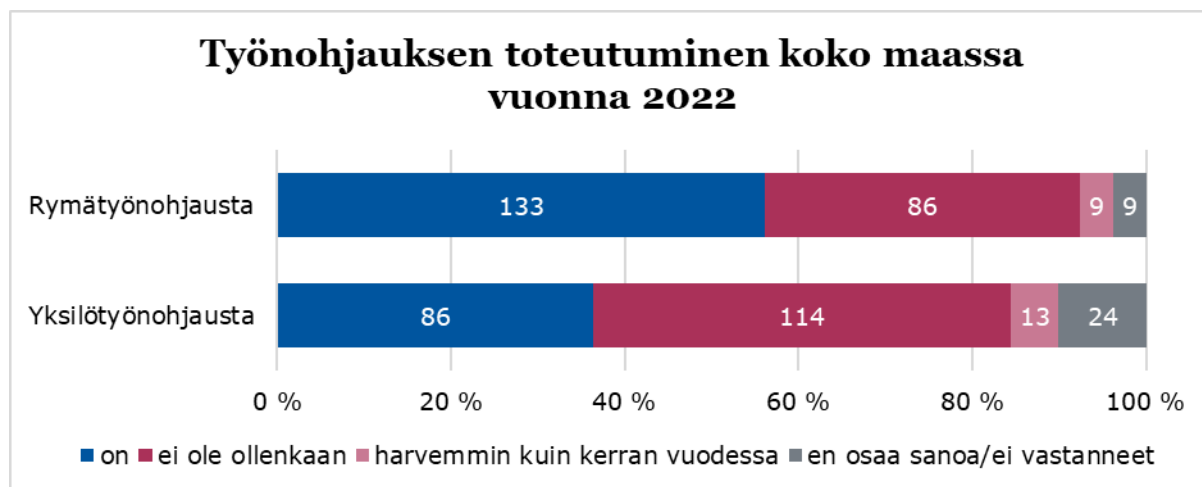
Kuviossa 4. on esitetty vastaukset kysymykseen työnohjauksen järjestämisestä vuonna 2022. Yksi toimija Kainuussa ei ollut vastannut lainkaan, onko ryhmätyönohjausta tai onko yksilötyönohjausta. Yksi toimija Pohjois-Pohjanmaalla oli vastannut molempiin kohtiin, että ohjausta on harvemmin kuin kerran vuodessa. Kolme toimijaa oli jättänyt jommankumman kohdan tyhjäksi. Yhteenvetona voidaan todeta, että ainakin 16 toimijaa (73 %) järjesti vähintään kerran vuodessa joko yksilö- tai ryhmätyönohjausta ja 4 toimijaa (18 %) järjesti niitä molempia. Yhteensä ainakin 91 prosentille etsivistä nuorisotyöntekijöistä järjestettiin siis työnohjausta aluehallintoviraston alueella. Pohjois-Suomen aluehallintovirasto edellyttää, että valtionavustusta hakeva organisaatio järjestää työnohjausta.

Alueen etsiville järjestettiin työnohjausta kattavammin koko maan etsiviin nuorisotyöntekijöihin verrattuna (Kuvio 5). Koko maassa 47 vastaajaa (20 %) ilmoitti, ettei järjestä ollenkaan yksilö- eikä myöskään ryhmätyönohjausta. Seitsemän vastasi, että järjestää niitä molempia harvemmin kuin kerran vuodessa. Ainakin 58 % toimijoista järjestää vähintään kerran vuodessa joko yksilö- tai ryhmätyönohjausta ja 17 % järjestää niitä molempia. Yhteensä ainakin 75 prosentille etsivistä nuorisotyöntekijöistä järjestettiin siis työnohjausta koko maassa.

Kuvio 4. Etsivien nuorisotyöntekijöiden työnohjaus Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella vuonna 2022.

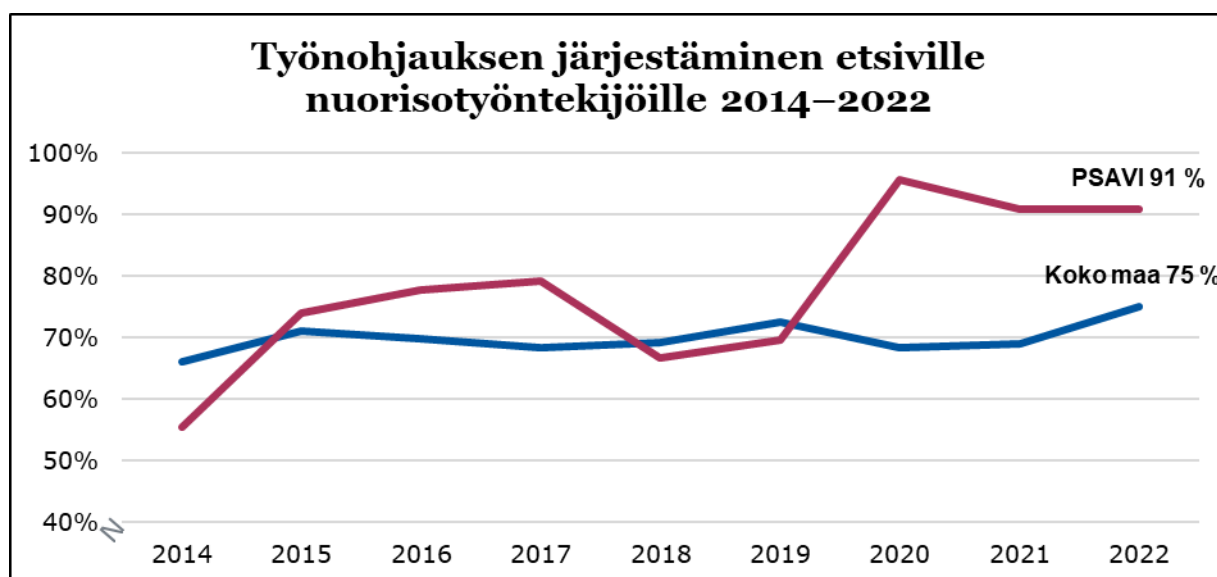

Kuvio 5. Etsivien nuorisotyöntekijöiden työnhjaus koko maassa vuonna 2022.

Työnhjauksen järjestäminen etsiville nuorisotyöntekijöille on vaihdellut Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella huomattavasti vuosina 2014–2022 (Kuvio 6.). Ohjausta järjestävien osuus on vaihdellut 55 ja 96 prosentin välillä. Koko maan alueella työnhjausta on järjestetty kyseisenä aikana tasaisesti noin 70 prosentille etsivistä vuosittain. Vuonna 2022 luku oli 75 %, mikä on korkein luku koko seurantajaksolla.

Kuvio 6. Työnhjauksen järjestäminen etsiville nuorisotyöntekijöille koko maassa ja Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella vuosina 2014–2022¹.

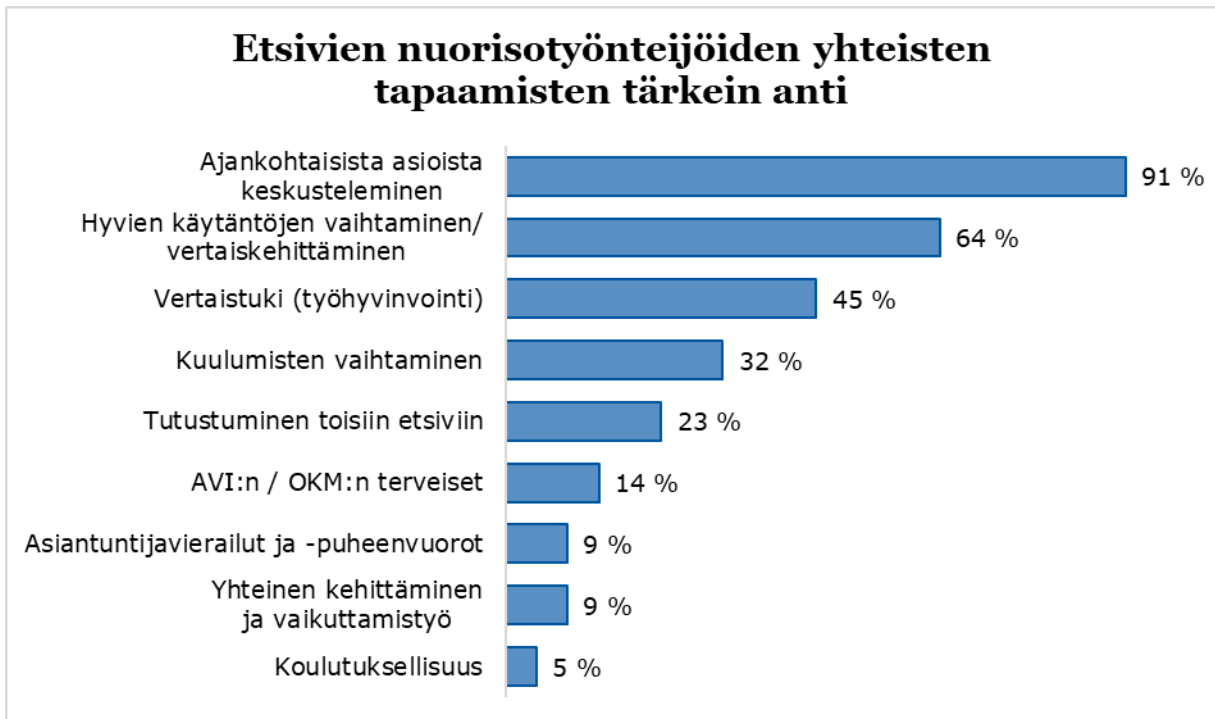

¹ Taulukon ”järjestetään työnhjausta” -arvoihin on laskettu yhteen vaihtoehdot ”Useammin kuin kerran kuukaudessa”, ”1–2/3–6/6–12 kertaa kuukaudessa”. Luku ei pidä sisällään vastauksia ”harvemmin kuin kerran vuodessa”, ”en osaa sanoa” eikä toimijoita, joilta vastaukset puuttuivat osittain tai kokonaan.

Kyselyssä selvitettiin myös alueellisen koordinaatiotyön merkitystä. Yli puolet vastaajista koki, että koordinaatiotyö on tukenut työtä etsivänä paljon ja loput kokivat sen tukeneen työtä jonkin verran. Yhteisiä etsivien tapaamisia koettiin olleen määrältään sopivasti. Vastaajat saivat valita yhdeksästä vaihtoehdosta kolme mielestään tärkeintä tapaamisista saatua hyötyä. Selkeästi tärkein anti oli ajankohtaisista asioista keskusteleminen ja hyvien käytäntöjen vaihtaminen (Kuvio 7.). Nämä koettiin tärkeimmiksi myös vuonna 2021, mutta niiden merkitys on edelleen noussut. Vertaistuki koettiin myös tärkeäksi. Aluehallintoviraston ja opetus- ja kulttuuriministeriön terveisten sekä yhteisen kehittämisen ja vaikuttamistyön merkitys on laskenut edellisvuoteen verrattuna. Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella toimii kaksi etsivän nuorisotyön koordinaattoria.

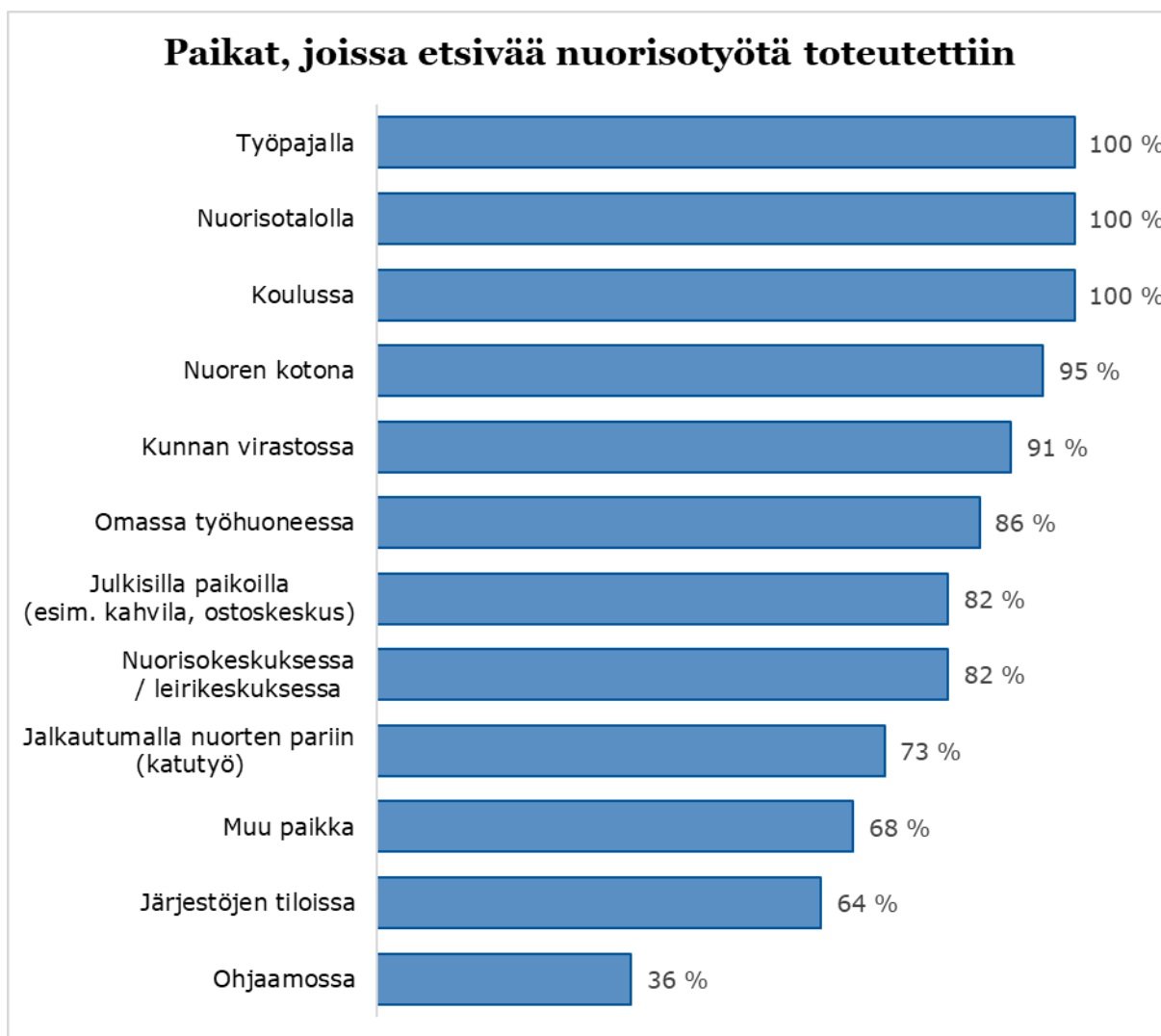
Kuvio 7. Etsivien nuorisotyöntekijöiden yhteisten tapaamisten tärkeimmät hyödyt Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella vuonna 2022.

3.3 Työskentelypaikat, yhteydenpito nuoriin ja toiminnan arviointi

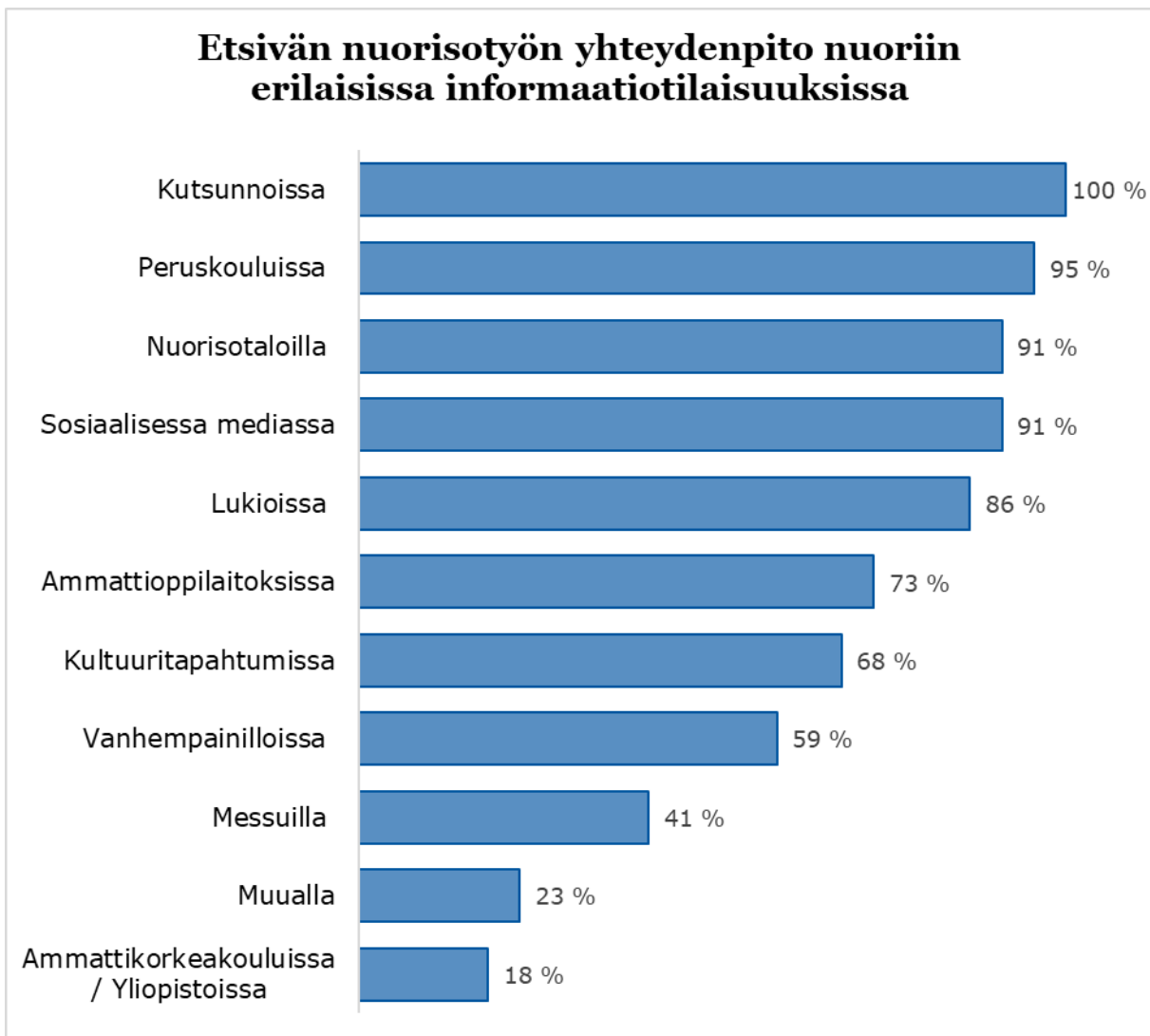
Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueen etsivän nuorisotyön kaikissa organisaatioissa etsivät työskentelivät nuorten työpajalla, nuorisotalolla ja koulussa sekä lähes kaikki myös nuoren kotona (Kuvio 8.). Koronapandemian vaikutus työn tekemiseen väheni, mikä näkyy siinä, että työtä pystyttiin tekemään enemmän julkisilla paikoilla, kunnan virastoissa, nuorisokeskuksissa ja järjestöjen tiloissa. Jalkautuminen nuorten pariin väheni kuten myös työskentely Ohjaamoissa. Avoimissa vastauksissa mainittiin muina työn tekemisen paikkoina muun muassa luonto, liikunta- ja ulkoilupaikat, seurakunnan tilat, sosiaali- ja terveyspalvelut, kirjasto sekä chatit ja sosiaalinen media.

Kuvio 8. Paikat, joissa etsivää nuorisotyötä toteutettiin Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella vuonna 2022.

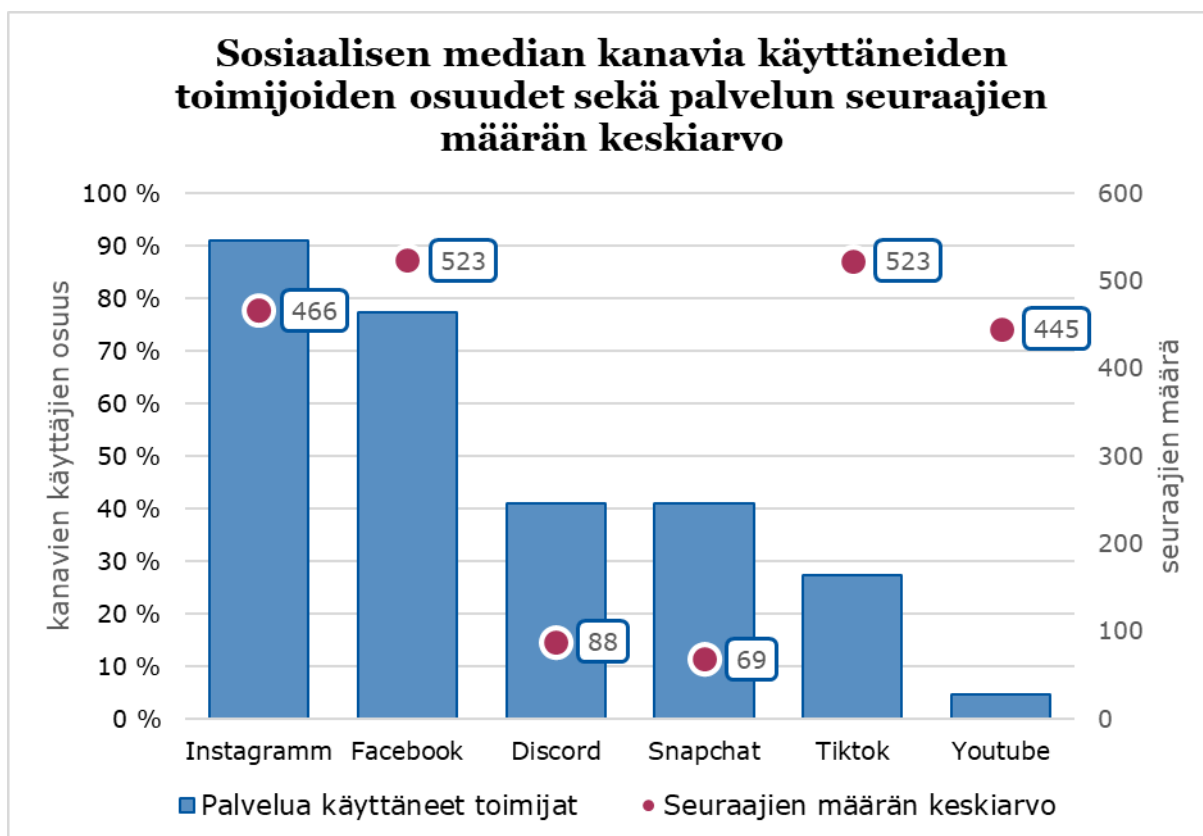
Etsivät nuorisotyöntekijät olivat nuoriin yhteydessä etenkin kutsunnoissa ja peruskouluissa (Kuvio 9.). Myös yhteydenpito nuorisotaloilla, sosiaalisessa mediassa ja lukioissa oli hyvin yleistä. Edellisvuodesta yhteydenpito lisääntyi kulttuuritapahtumissa, messuilla ja vanhempainilloissa oletettavasti osin koronapandemian lieventymisen seurauksena. Avoimissa vastauksissa mainittiin lisäksi nuorten kohtaamispaikkoina muun muassa järjestöjen tilaisuudet, erilaiset tapahtumat ja hankeyhteistyö.

Kuvio 9. Etsivän nuorisotyön yhteydenpito nuoriin erilaisissa informaatiotilaisuuksissa Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella vuonna 2022.

Sosiaalisen median kanavien käyttö on vähentynyt vastausten perusteella vuodesta 2021 (Kuvio 10). Ainoastaan Tiktokin käyttäjien osuus ja etenkin sen seuraajien määrän keskiarvo nousi. Yleisimmin käytettiin Instagramia ja Facebookia, joilla oli molemmilla arviolta 8 400–8 900 seuraajaa. Eniten vähentyi Discord-sovelluksen käyttö, jota käytettiin yleisesti etätyöskentelyyn koronapandemian aikana.

Kuvio 10. Etsivien nuorisotyöntekijöiden käyttämät sosiaalisen median kanavat sekä kanavien seuraajien määrän keskiarvo Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella vuonna 2022².

Etsivää nuorisotyötä tekevien on käytettävä toiminnassaan asiakashallinta- tai tilastointijärjestelmää. Valtionavustuksen hakuohjeessa toiminnan seurantaan suositellaan käytettävän PAR-järjestelmää. PARent on erityisesti etsivää nuorisotyötä varten kehitetty asiakashallintajärjestelmä, jonka avulla voidaan koota tilastotietoja koko maan etsivästä nuorisotyöstä. Mikäli käytetään jotain muuta seurantajärjestelmää, tulee sen olla yhteensopiva PAR-järjestelmän kanssa. Nuoren kannalta on tärkeää, että häntä koskevat tiedot ovat helposti saatavilla ja että tiedot ovat ajantasaisia. Opetus- ja kulttuuriministeriö ja aluehallintovirastot seuraavat etsivän nuorisotyön tietoja vuosittain. On siis tärkeää, että etsivästä nuorisotyöstä on tietoa sekä yksittäisen nuoren tarpeisiin että yksilöimätöntä tietoa tilastoja varten. Nuorisolain (1285/2016) 12 pykälän mukaan etsivässä

² Keskiarvo laskettu jakamalla seuraajien summa tiedot ilmoittaneiden toimijoiden määrällä. Esim. Discordia käytti 9, mutta seuraajien määrän ilmoitti 7 toimijaa.

nuorisotyössä saadaan luovuttaa nuorta koskevia tietoja edelleen toiselle viranomaiselle vain nuoren tai, jos nuori on alaikäinen, hänen huoltajansa suostumuksella. Tiedot on hävitettävä heti kun ne eivät ole välttämättömiä tehtävän suorittamiseksi.

Kyselyn mukaan Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella kaikki toimijat käyttivät PARent-järjestelmää tai siihen yhteensovittettua järjestelmää. Koko maan tasolla tarkasteltuna 96 % vastaajista käytti PARent-järjestelmää.

Sovari-järjestelmä (sosiaalisen vahvistumisen mittari) on etsivässä nuorisotyössä käytetty asiakaspalaute-järjestelmä, jonka avulla toimijat keräävät nuorilta vuosittain palautetta (Into ry, Sovari). Sovari vastaa etsivää nuorisotyötä ja työpajatoimintaa toteuttavien tahojen tarpeisiin saada tietoa palvelujensa laadusta ja vaikutuksista. Sovari perustuu asiakkaiden itsearviointille pohjautuvaan anonyymiin nettikyselyyn, ja se käsittää sosiaalisen vahvistumisen viisi osa-alueita, jotka ovat: itsetuntemus, sosiaaliset taidot, arjen hallinta, opiskelu- ja työelämävalmiudet sekä elämäntieteellisyys.

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella kaikki toimijat käyttivät Sovari-mittaria työnsä tukena. Kaksi toimijaa käytti myös omia tiedonkeruujärjestelmiä kuten asiakaspalautekyselyä.

3.4 Haasteet etsivässä nuorisotyössä

Kyselyssä toimijat saivat listata yhdestä kolmeen palvelua, joista alueella on puutetta tavoitettujen nuorten näkökulmasta. Selvästi eniten puutteita koettiin olevan mielenterveys- ja päihdepalveluiden saatavuudessa ja seuraavaksi eniten toimivasta julkisesta liikenteestä ja koulutuspaikoista. Puutetta on myös paikoin muun muassa nuorten työpajoista, tuetun asumisen palveluista, mielekkästä vapaa-ajan tekemisestä, työllisyyspalveluista, sosiaali- ja vammaispalveluista sekä koulupsykologeista.

Kyselyssä pyydettiin kertomaan myös etsivään nuorisotyöhön liittyvistä haasteista. Vastauksissa useimmin toistunut haaste oli pitkät jonotusajat etenkin mielenterveys- ja päihdepalveluihin. Etsivät joutuvat tarjoamaan palvelua jonottavalle nuorelle kannattelevaa ohjausta, joka voi olla pitkäkestoista ja erittäin kuormittavaa työtä. Korona-aikana osa nuorista eristäytyi. Ilmiö näkyy edelleen vaikeutena tavoittaa sekä motivoida ja sitouttaa osaa nuorista toimintaan. Nuorten tavoittamista hankaloittaa myös pitkät etäisyydet. Puutteellinen julkinen liikenne vaikeuttaa nuorten kulkemista.

Eri organisaatioiden ja yhteistyökumppaneiden moninaisuus tuo haasteita yhteistyön tekemiseen ja aikataulujen yhteensovittamiseen. Työntekijöissä voi olla suurta vaihtuvuutta. Edelleen etsivän työnkuva ei kaikkialla ymmärretä eikä nuoria ohjata etsiville toivotulla tavalla. Lisäksi vuoden alusta voimaan tullut hyvinvointialueuudistus on tuonut epätietoisuutta työhön. On nuoria, joilla on monenlaisia haasteita useilla elämäntilanteilla ja ylisukupolvista huono-osaisuutta. Oman haasteensa etsivien työhön tuo yksin työskentely tai useamman kunnan alueella työskentely. Tällöin ongelmia voi tulla esimerkiksi työn rajaamisessa ja aikatauluttamisessa tai työturvallisuudessa.

” Etäisyydet kunnassa eri kylien ja keskustan välillä ovat pitkiä, saati etäisyydet naapurikuntien oppilaitoksiin. Tämä vaatii erittäin tarkkaa logistista suunnittelua tehokkaan ajankäytön ja työskentelyn mahdollistamiseksi. Turhaa luppoaikaa toimistolla istumiseen ja kahvin juontiin ei ole. Korona-aika on tuonut jäädäkseen ilmiön, että nuoria on todella etsittävä heidän usein passivoiduttua täysin neljän seinän sisälle.”

” Hyvinvointialueen myötä nuorten jatkolouissa on tällä hetkellä iso tulppa, koska kuntouttavan työtoiminnan toteutuminen ei vielä onnistu. Huoli on pienistä ja laadukkaista palvelun tarjoajista, joilla ei ole mahdollista odotella loputtomiin asiakkaita. Mielenterveyspalveluihin pääsyä kauan odottavien nuorten kohdalla ns. kannattelevaa ohjausta on tarjottava pitkälle ajalle, koska hoitojonot ovat kohtuuttomia. Työ on näissä tilanteissa vaativaa ja kuormittavaa. Maantieteellisesti huono-osaisuus jakautuu kaupungin sisällä epätasaisesti. Tutkittuun tietoon perehtyminen vaatii osaamista ja aikaa.”

” AVI:n rahoituksen varmistuminen vasta huhtikuussa - pitäisi olla tiedossa jo edellisen vuoden puolella etsiväresurssit seuraavalle vuodelle työn jatkuvuuden turvaamiseksi. Pitkäkestoiset, haastavat, moniongelmaiset asiakkaat kuormittavat.”

” Asiakkaat joutuvat jonottamaan liian kauan elintärkeisiin palveluihin (mt+päihde) joten joudumme "tekohengittämään" pitkiäkin aikoja. Pohjoismainen työllisyysmalli ei toimi aina pienillä paikkakunnilla, eikä asiakkaiden todellinen tilanne tai toimintakyky mahdollista tehtävien toteuttamista. Vaikeissa tilanteissa oleville TE-asiakkaille tulisi olla lähipalvelua ja kokonaisvaltaisempaa moniammatillista arviota.”

3.5 Onnistumiset etsivässä nuorisotyössä

Kyselyssä pyydettiin kertomaan myös etsivään nuorisotyöhön liittyvistä onnistumisista. Useassa vastauksessa nostettiin esille se, että nuoret hakeutuvat yhä enemmän etsivän puheille itse. Tämä kuvastaa sitä, että nuorilla on positiivinen käsitys etsivistä ja luottamus heihin turvallisina aikuisina. Onnistumisena koettiin nuorten hyvä sitoutuminen toimintaan. Vastauksissa kerrottiin myös useista hyvistä ja toimivista yhteistyökuvioista eri toimijoiden kanssa. Etsivän oma aktiivisuus on tärkeää. Henkilökohtainen tutustuminen esimerkiksi kutsuntatarkastuksessa lääkäreihin ja hoitajiin voi jatkossa lisätä nuorten ohjautumista terveydenhuollon kautta. Monipuolisten menetelmien aktiivinen käyttö sekä avoin ja suljettu ryhmätoiminta ovat etsivän työn vahvuuksia.

”Nuoret hakeutuvat itse etsivän nuorisotyön piiriin, joten nuorten täytyy kokea hyötyvänsä palvelusta ja kokevat työntekijän turvalliseksi aikuiseksi. Ryhmä - ja avoimetoiminnan merkitys nuorten yhteisöllisyyteen.”

” Puolustusvoimien ja poliisin kanssa yhteistyö toimii loistavasti. Nuorten perheiden ja lähipiirin kanssa tiivistetty tehtävä työ on osoittautunut hyödylliseksi; nuoren kohtaamat ongelmat koskettavat hänen läheisiään. Työparityöskentely kunnan nuoriso-ohjaajan kanssa on toimivaa.”

” Nuorten asioiden eteenpäin meno on aina hienoa. Sujuva yhteistyö eri toimijoiden kanssa sujuvoittaa myös nuoren asioiden etenemistä...”

” Toisen asteen oppilaitosten kanssa on hyvä yhteistyö. Oman alueen etsivien nuorisotyöntekijöiden verkosto toimii hyvin.”

” Pystymme reagoimaan erittäin nopeasti nuorten yhteydenottoihin. Aikalisätoiminta toimii hyvin. Ammattikoulujen kanssa tehtävä yhteistyö toimii myös hyvin.”

” ...Monialainen yhteistyö ohjaamoympäristössä toteutuu hyvin ja nuoret hyötyvät siitä, että eri palveluissa on sama tavoite (verkostyon ansiosta).”

4 Nuoret etsivän nuorisotyön asiakkaina

Yhteydenotolla tarkoitetaan tilannetta, jossa nuori on ollut yhteydessä etsivään nuorisotyöntekijään tai jossa etsivä on ollut yhteydessä nuoreen. Etsivä nuorisotyöntekijä voi saada yhteydenottopyynnön nuorelta itseltään tai viranomaiselta tai joltakulta nuoren lähiverkostosta. Yhteydenotot voivat olla esimerkiksi nuoren käynti etsivän nuorisotyöntekijän luona tai etsivän käynti nuoren luona. Yhteydenotoksi lasketaan puhelinoimit, sähköpostiviestit, yhteydenotot verkon kautta, kirjalliset yhteydenotot ja vastaavat. *Tavoitetulla* nuorella tarkoitetaan henkilöä, jonka kanssa yhteistyö on jatkunut ensimmäisen yhteydenoton jälkeen esimerkiksi keskusteluna nuoren kanssa tuen tarpeesta.

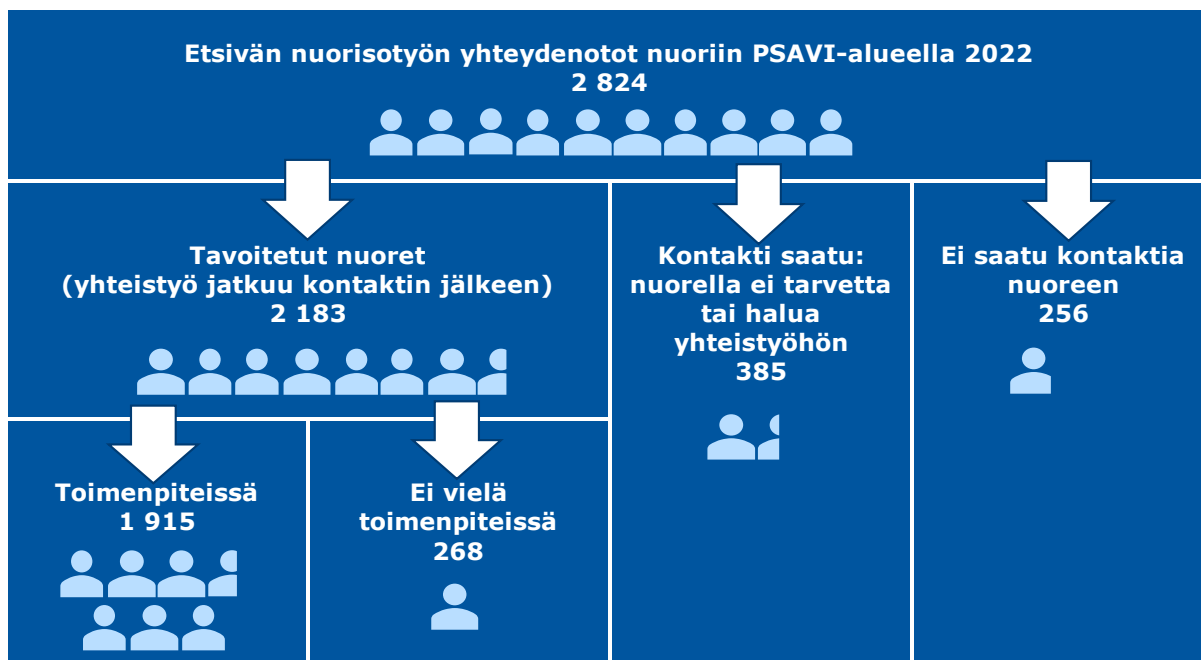
Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella etsivät nuorisotyöntekijät olivat yhteydessä 2 824 nuoreen vuonna 2022 (Kuvio 11.). Tämä on 87 nuorta enemmän kuin edellisenä vuonna. Yhteistyö nuoren kanssa ei aina jatku yhteydenoton jälkeen. Tähän voi olla syynä se, ettei nuoreen saatu lainkaan yhteyttä, nuori ei halunnut yhteydenoton jälkeen aloittaa yhteistyötä tai hän ei kokenut tarvetta yhteistyölle.

Etsivä nuorisotyö tavoitti Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella 2 183 nuorta eli 77 % kaikista yhteydenotoista johti tavoittamisen, mikä on kahdeksan prosenttiyksikkö enemmän kuin vuonna 2021. Tavoitetuista nuorista vuoden 2022 loppuun mennessä 88 % oli toimenpiteissä eli etsivä nuorisotyöntekijä oli ohjannut nuoren johonkin palveluun tai toimenpiteeseen. Tavoitetuista nuorista 12 % ei ollut vielä vuoden loppuun mennessä päätenyt tai päässyt toimenpiteisiin tai oli kieltäytynyt kokonaan yhteistyöstä tavoittamisen jälkeen.

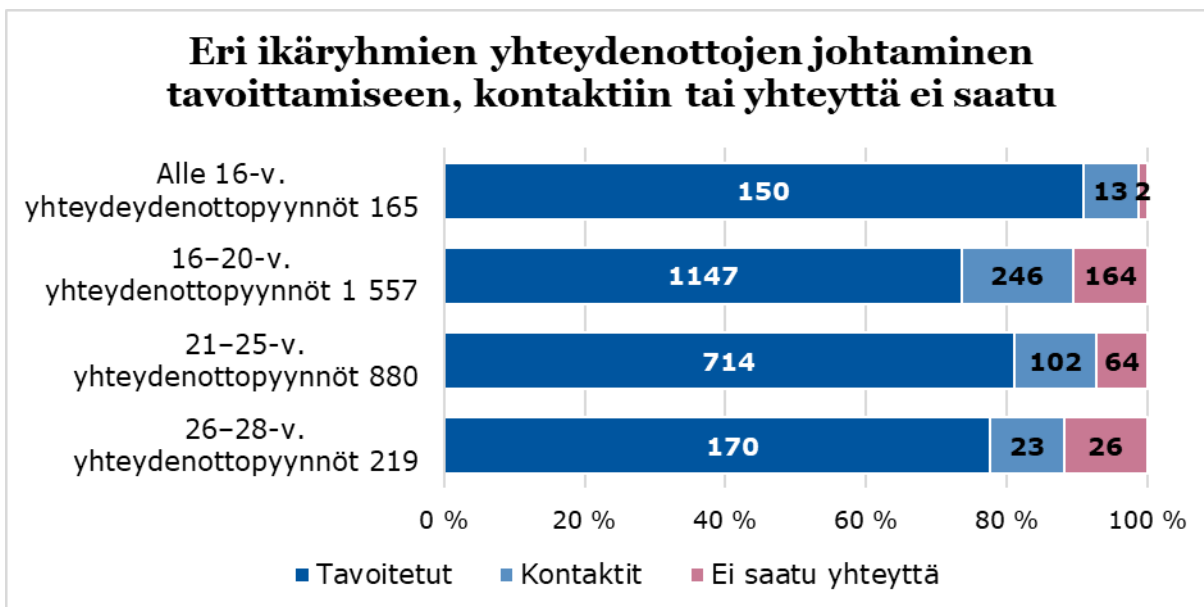
4.1 Yhteydenotot nuoriin ja nuorten tavoittaminen

Vuonna 2022 Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella yli puolet nuorista, joihin otettiin yhteyttä, olivat 16–20-vuotiata (Kuvio 12.). Alle 16-vuotiaiden yhteydenottopyyntöjä oli vähiten, mutta niistä 91 % johti nuoren tavoittamiseen. Vanhemmistakin ikäluokista isompi osa yhteydenotoista johti tavoittamiseen kuin edellisvuonna ja heidän osuutensa, joihin ei saatu yhteyttä laski.

Kuvio 11. Etsivän nuorisotyön asiakkaat Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella vuonna 2022. Yksi hahmo kuvastaa 10 prosentin osuutta nuorista, joihin otettiin yhteyttä, eli noin 280 nuorta.

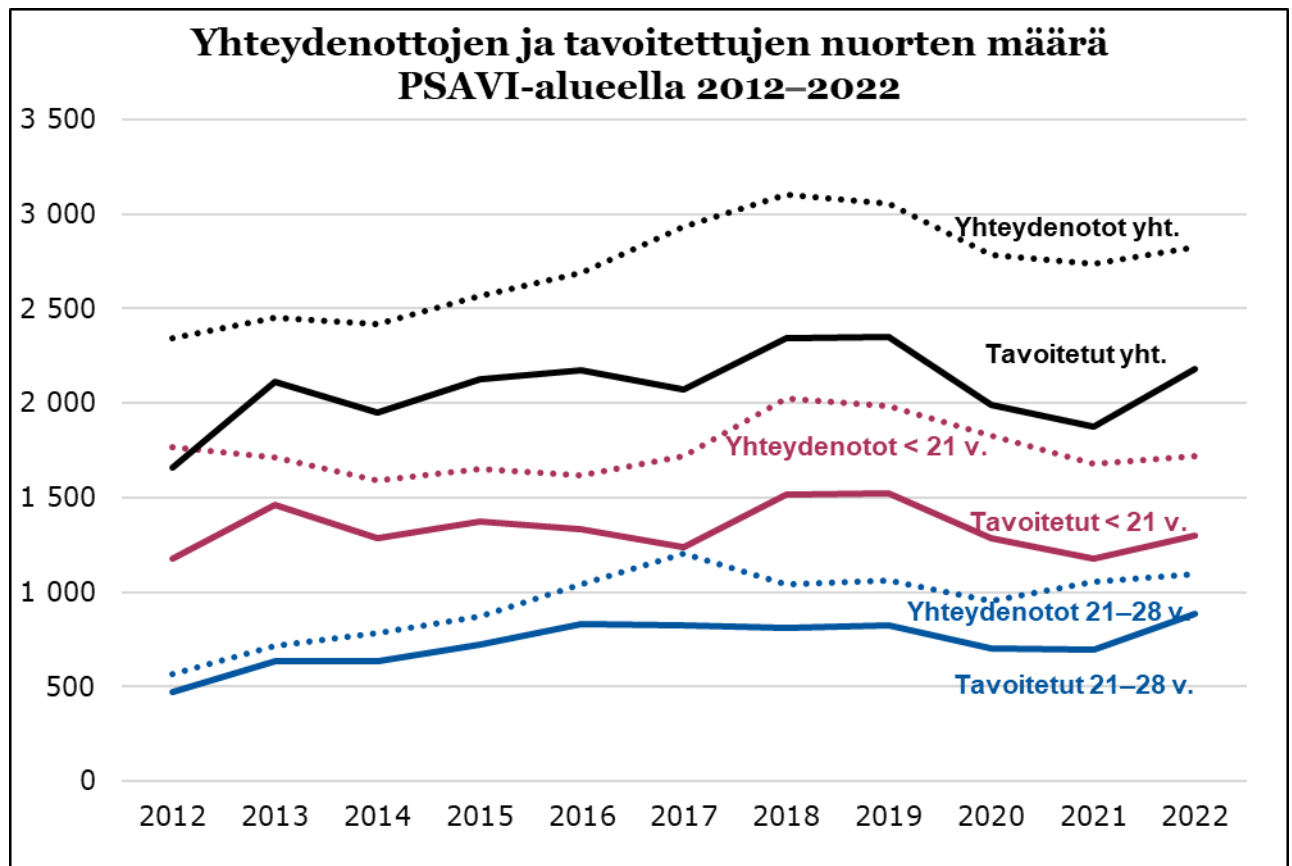
Kuvio 12. Etsivän nuorisotyön eri ikäryhmien yhteydenottojen määrä ja johtaminen nuoren tavoittamiseen tai kontaktiin tai yhteyttä ei saatu Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella vuonna 2022.

Yhteydenottojen määrät lisääntyivät vuodesta 2011 lähtien vuotta 2014 lukuun ottamatta, kunnes vuonna 2019 yhteydenottojen määrä alkoi laskea (Kuvio 13.). Vuonna 2020 yhteydenottojen ja tavoitettujen määrät laskivat reilusti kaikissa ikäluokissa, mikä selittyy pääosin koronan vaikutuksilla. Vuonna 2022 yhteydenottojen määrä ja etenkin tavoitettujen nuorten määrä nousi. Tavoitettujen 21–28-vuotiaiden määrä on korkeampi kuin koskaan aiemmin vuodesta 2010 kerätyissä tilastoissa. Alle 21-vuotiaiden osalta ei olla vielä koronaa edeltävissä yhteydenottojen ja tavoitettujen määrissä.

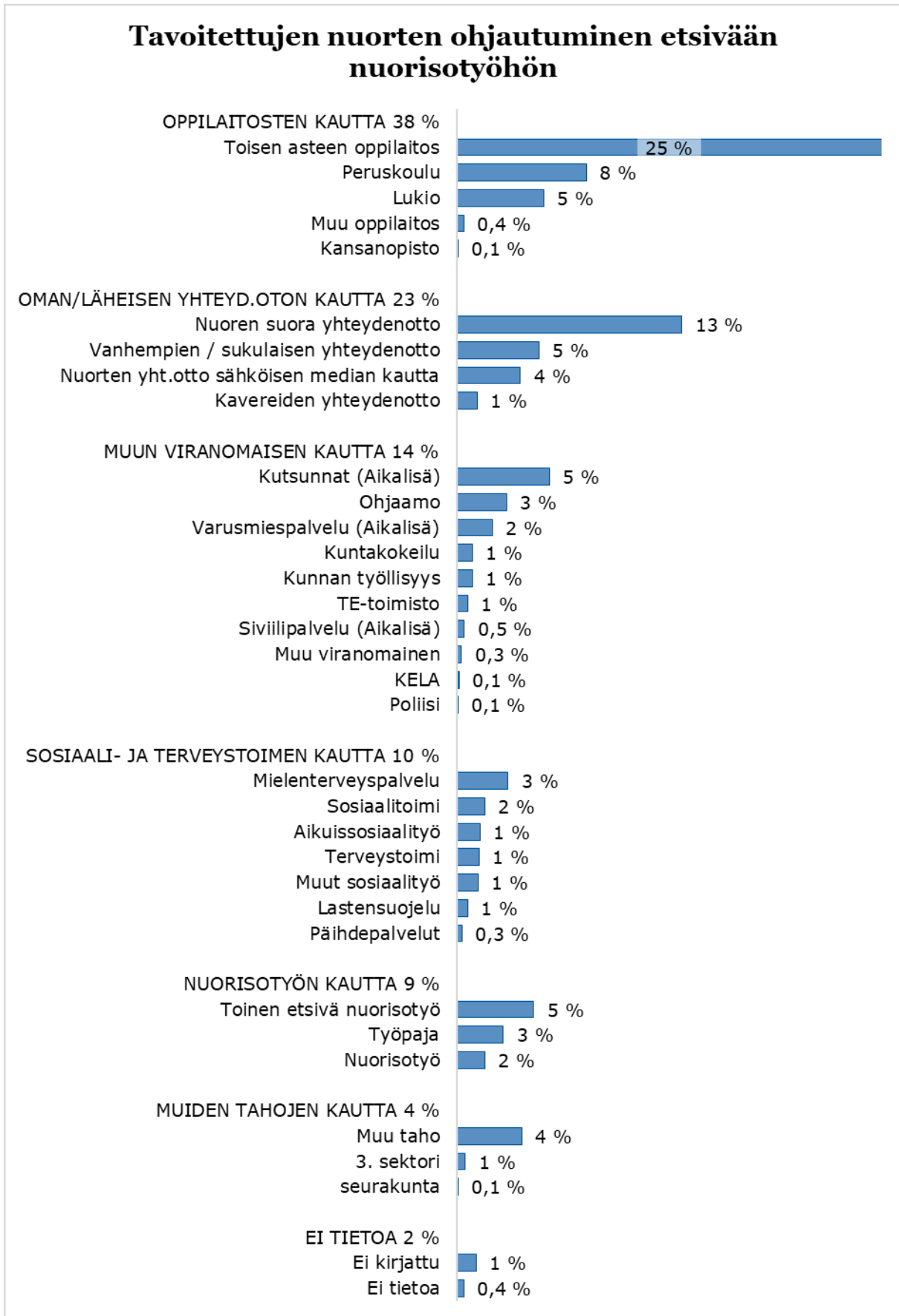
Kuvio 13. Yhteydenottojen ja tavoitettujen nuorten määrät Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella vuosina 2012–2022.

4.2 Nuorten ohjautuminen etsivään nuorisotyöhön

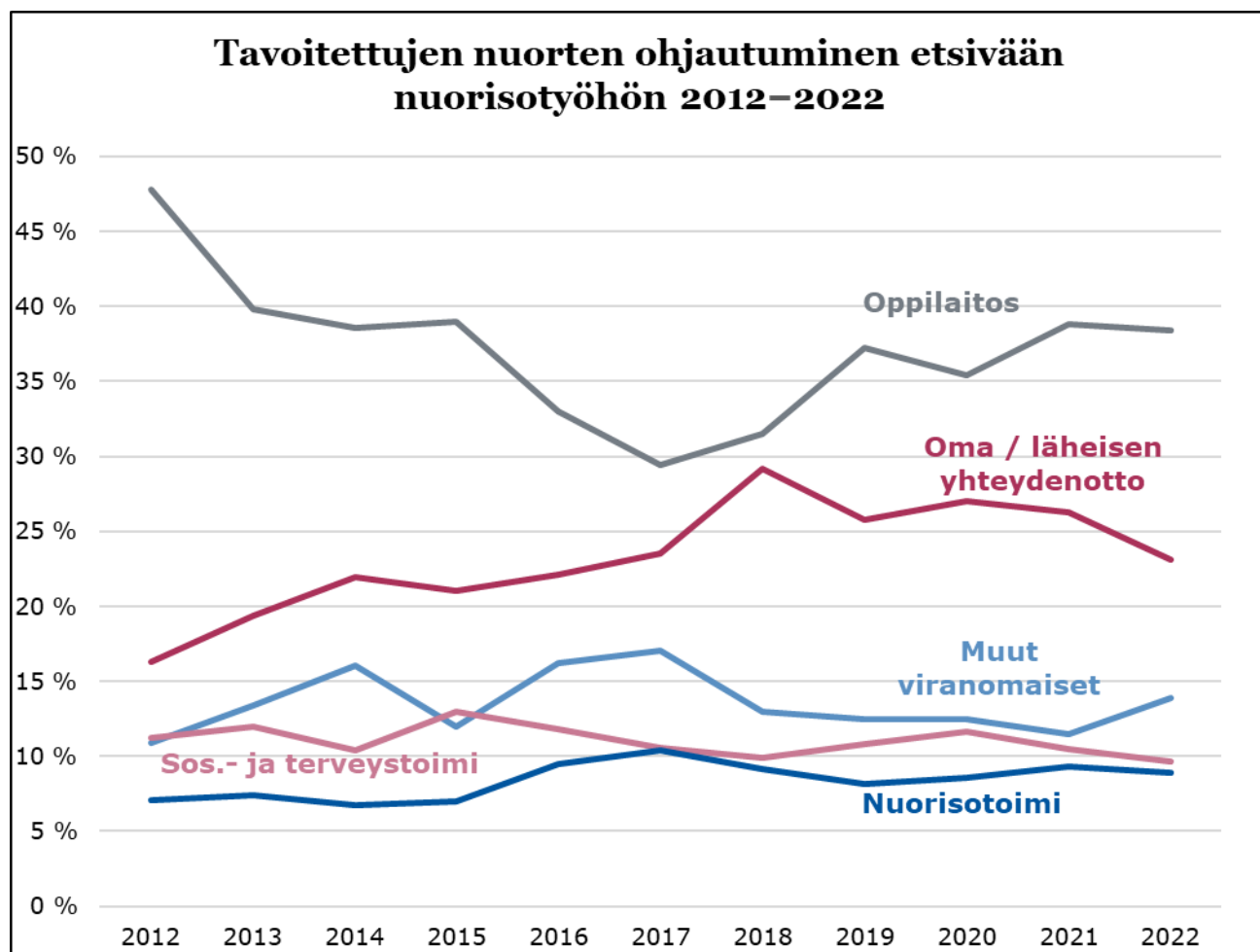
Nuoria etsivään nuorisotyöhön ohjaavia yhteistyötahoja on monia. Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella nuoria ohjautui etsivään nuorisotyöhön eniten oppilaitosten ja etenkin toisen asteen ammatillisen koulutuksen kautta (Kuvio 14.). Toiseksi yleisin ohjaava taho olivat muut viranomaiset, joihin lukeutuva Aikalisä-toimintamalli on merkittävä väylä etsivään nuorisotyöhön ohjautumisessa. Sosiaali- ja terveystoimen sekä nuorisotyön kautta etsiville ohjautui myös paljon nuoria. Huomattava osa eli 23 % nuorista tuli mukaan etsivään nuorisotyöhön niin, että nuori itse tai hänen läheisensä otti yhteyttä etsivään. Luokkiin 'muut tahot' ja 'ei tietoa' kuuluvien nuorten määrä nousi vuonna 2022 ollen 132.

Kuvio 14. Tavoitettujen nuorten ohjautuminen etsivään nuorisotyöhön Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella vuonna 2022.

Aluehallintoviraston alueella ohjaavien tahojen osuuksissa on tapahtunut vaihtelua vuosien saatossa, mutta oppilaitokset ovat olleet tärkein ohjaava taho joka vuosi (Kuvio 15.). Niiden osuus ohjaavana tahona vähentyi vuosien 2012–2017 aikana, mutta kääntyi kasvuun vuonna 2018. Oman tai läheisen yhteydenoton kautta etsivään nuorisotyöhön mukaan tulleiden nuorten määrä kasvoi aina vuoteen 2018 asti, minkä jälkeen se on pysytellyt tasaisempuna. Vuonna 2022 nuorten omat tai läheisten yhteydenotot eivät määrällisesti muuttuneet edellisvuodesta, mutta niiden osuus ohjautumisessa laski. Muiden viranomaisten kautta ohjautuneiden nuorten osuus on vaihdellut 15 prosentin molemmin puolin. Vuonna 2022 niiden määrä ja osuus kasvoi, johtuen etenkin Aikalisä-toiminnan, mutta myös Ohjaamojen kautta ohjautuneiden nuorten määrän kasvusta. Sosiaali- ja terveystoimen ja nuorisotoimen osalta ohjautumisessa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia viimeisen kymmenen vuoden aikana.

Kuvio 15. Tavoitettujen nuorten ohjautuminen etsivään nuorisotyöhön ohjaavan tahon mukaan Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella vuosina 2012–2022.³

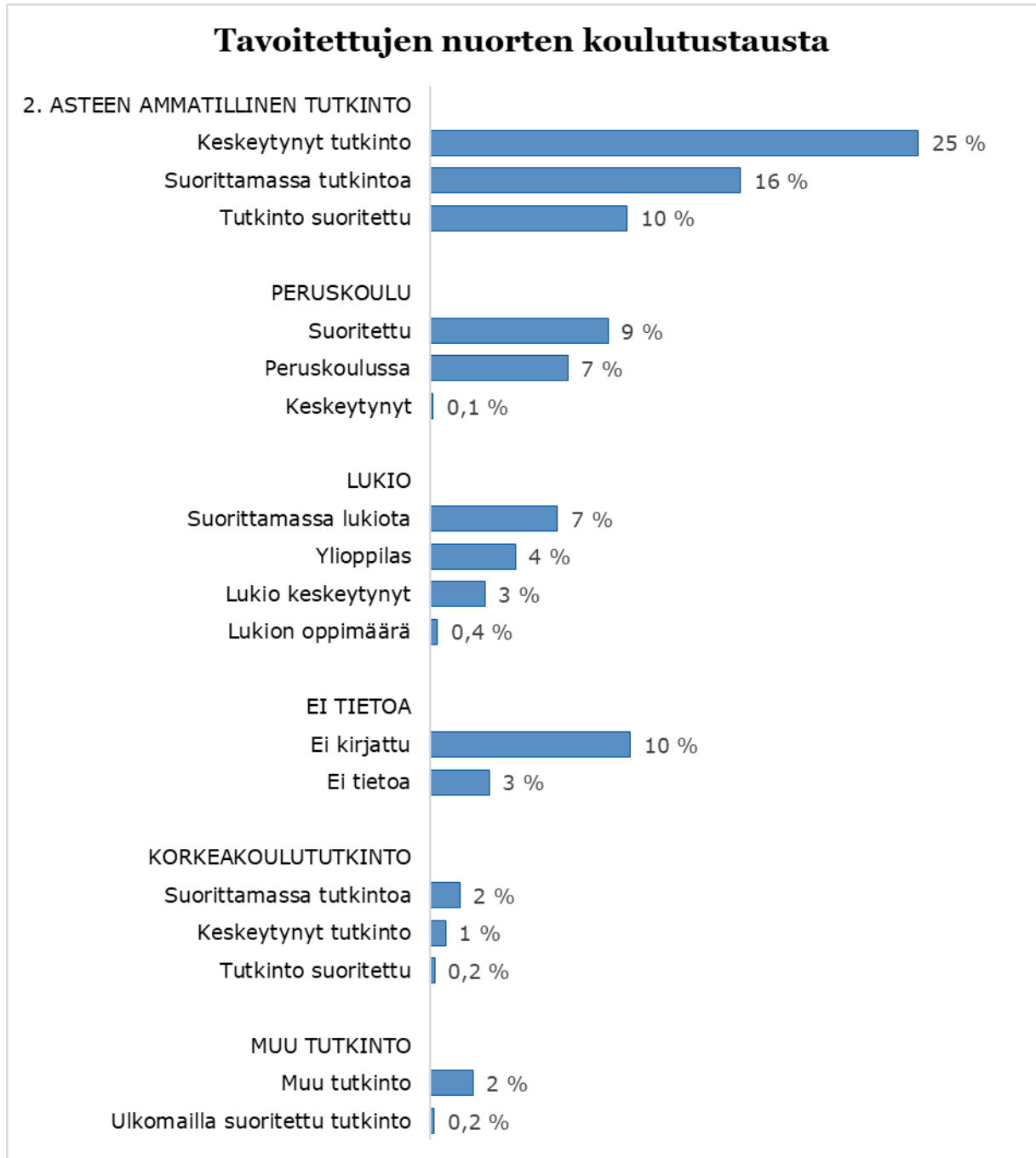

³ Kuvasta on jätetty selkeyden vuoksi pois luokat "Muut" ja "Ei tietoa".

4.3 Nuorten taustat

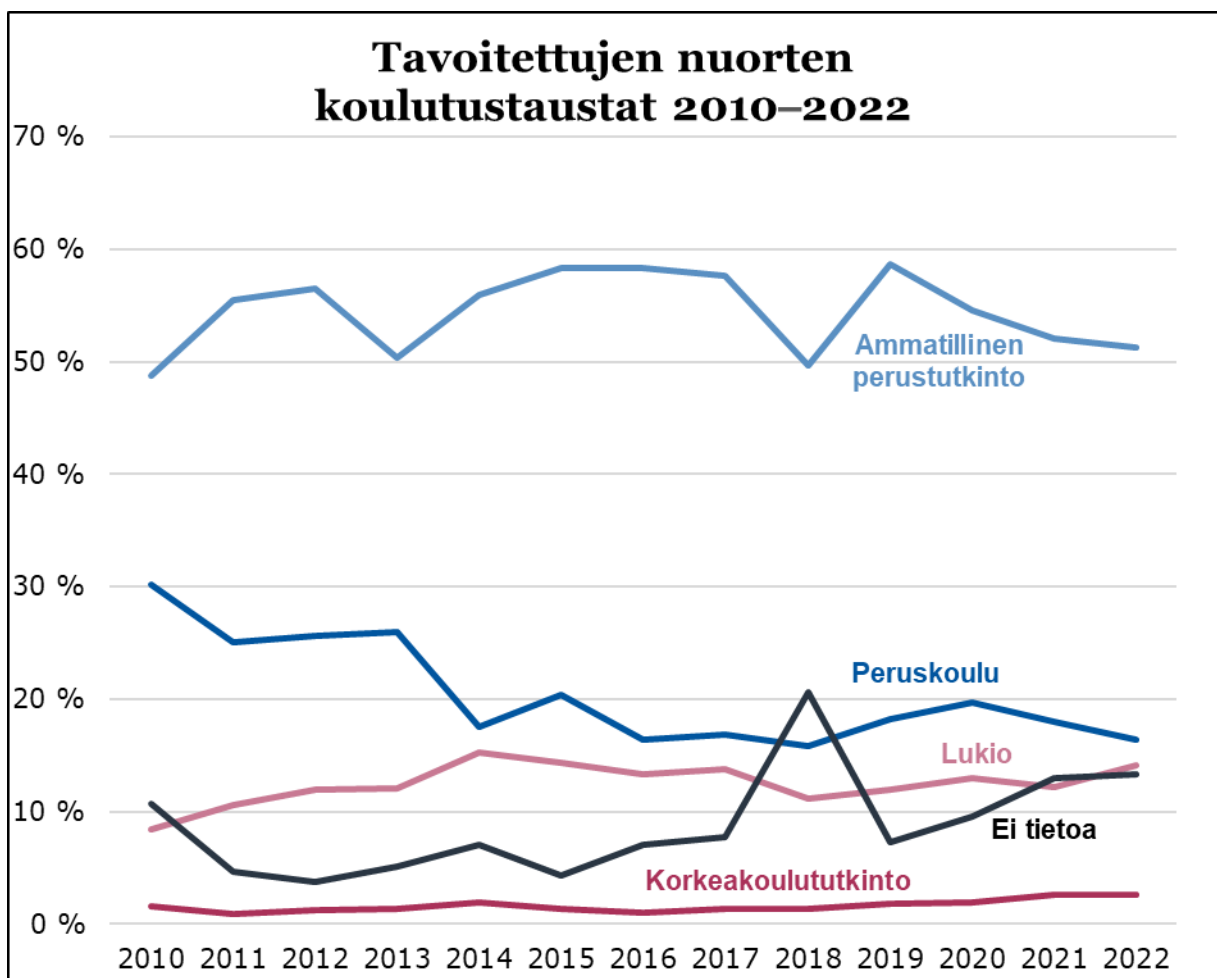
Puolella etsivän nuorisotyön tavoittamista nuorista aluehallintoviraston alueella oli ammatillisen perustutkinnon opintoja tehtynä (Kuvio 16.). Heistä noin puolella tutkinnon suorittaminen oli kuitenkin ollut keskeytyneenä etsivän nuorisotyön asiakkaaksi tullessa. Kaikkia koulutusasteita tarkasteltaessa opinnot olivat keskeytyneet 29 % nuorista.

Kuvio 16. Tavoitettujen nuorten koulutustausta Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella vuonna 2022.

Vuosina 2010–2022 etsivän nuorisotyön tavoittamien nuorten koulutustaustoissa selkein muutos on tapahtunut niiden nuorten osuudessa, jotka olivat vielä peruskoulussa, peruskoulu oli keskeytynyt tai se oli ainoa suoritettu koulutus (Kuvio 17.). Vuonna 2010 heidän osuutensa oli vielä 30 prosentissa, mutta on vuodesta 2014 lähtien ollut vajaassa 20 prosentissa. Ammatillista perustutkintoa suorittamassa olevien tai sen jo suorittaneiden tai keskeyttäneiden osuus on vaihdellut 50 ja 60 prosentin välillä koko tarkastelujakson ajan. On mahdollista, että vuonna 2018 ammatillisen perustutkinnon osuus nuorten taustoista on jostain syystä jäänyt kirjaamatta tilastoihin ja se näkyy piikkinä nuorten osuudessa, joiden koulutustausta ei ollut tiedossa.

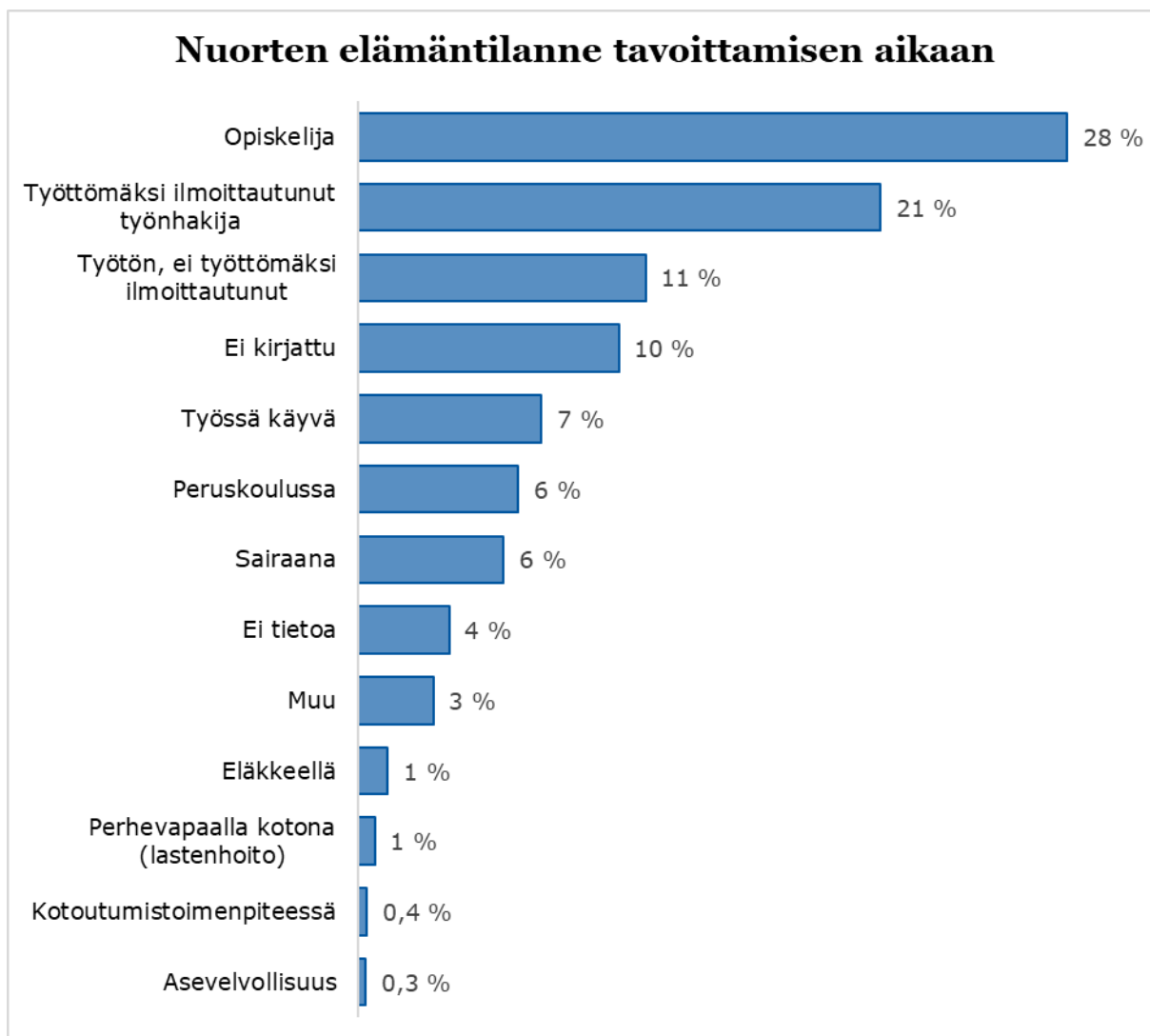
Kuvio 17. Tavoitettujen nuorten koulutustausta Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella vuosina 2010–2022.⁴

⁴ Kuvasta on jätetty selkeyden vuoksi pois luokka "Muu koulutus".

Etsivän nuorisotyön asiakkailta kartoitetaan myös heidän elämäntilannettaan, toimeentuloa ja asumismuotoa. Vuonna 2022 suurin osa nuorista oli joko opiskelijana tai työttömäksi ilmoittautuneena työnhakijana (Kuvio 18.). Niiden työttömien nuorten osuus, jotka eivät olleet ilmoittautuneet työttömäksi laski edellisvuoteen verrattuna kolme prosenttiyksikköä. Muilta osin vuoteen 2021 verrattuna muutokset luvuissa olivat pieniä.

Kuvio 18. Tavoitettujen nuorten elämäntilanteet Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella vuonna 2022.

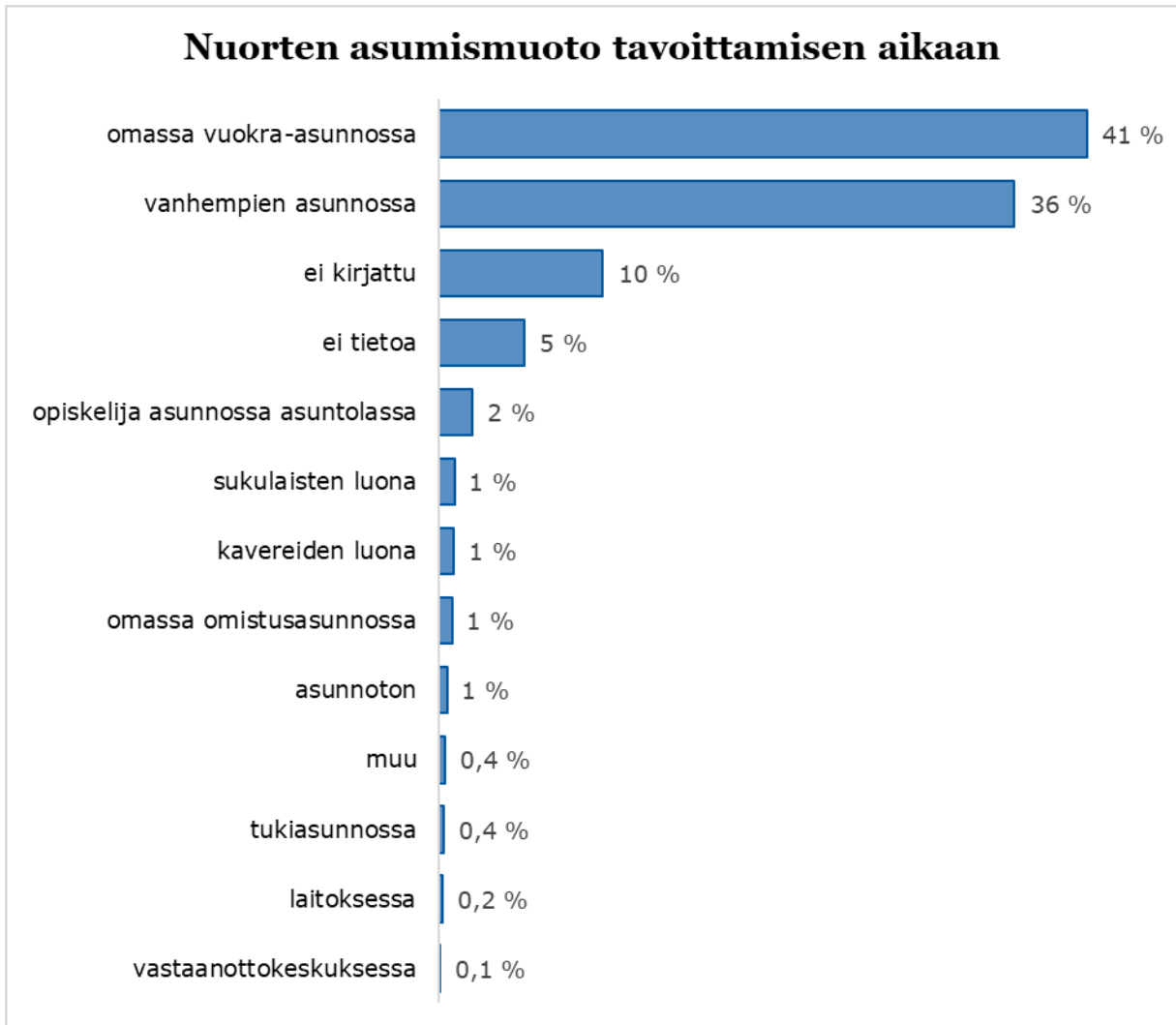
Etsivän nuorisotyön tavoittamien nuorten keskuudessa vuonna 2022 pääasiallisena toimeentulon lähteenä oli useimmiten vanhempien tuki (Kuvio 19.). Tämän lisäksi tavoitetut nuoret olivat opintotuen piirissä tai toimeentulotuen asiakkaita. Edellisvuoteen verrattuna nuorten osuus, joiden pääasiallisena toimeentulona oli vanhempien tuki, laski kuusi prosenttiyksikköä. Myös työttömyysturvan osuus laski. Palkan osuus toimeentulona nousi hieman.

Kuvio 19. Tavoitettujen nuorten pääasiallinen toimeentulon muoto Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella vuonna 2022.

Etsivän nuorisotyön tavoittamat nuoret asuivat vuonna 2022 yleisimmin omassa vuokra-asunnossa tai vanhempien asunnossa (Kuvio 20.). Edellisvuoteen verrattuna omassa vuokra-asunnossa asuvien osuus nousi ja vastaavasti vanhempien asunnossa asuvien osuus laski. Muiden asumismuotojen osuudet olivat varsin vähäiset eikä niissä tapahtunut muutoksia. Tietoa ei ole tai se on kirjaimatta 15 % nuorista.

Kuvio 20. Tavoitettujen nuorten pääasiallinen asumismuoto Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella vuonna 2022.

4.4 Nuorten sijoittuminen palveluihin ja toimenpiteisiin

Etsivät nuorisotyöntekijät ohjaavat tavoittamiaan nuoria monipuolisesti eri toimenpiteisiin. Toimenpiteillä tarkoitetaan kaikkia sellaisia palveluja, joihin etsivät nuorisotyöntekijät tavoittamiaan nuoria ohjaavat, kuten opinnot tai sosiaali- ja terveystyö. Etsivien nuorisotyöntekijöiden työ ei rajoitu vain ohjaukseen. Neuvonta, tuki, tulevaisuuden suunnittelu ja tsemppaus ovat tärkeässä osassa asiakassuhteessa.

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella etsivän nuorisotyön tavoittamien nuorten sijoittuminen toimenpiteisiin parantui melko tasaisesti vuodesta 2010 lähtien (Kuvio 21.). Vuonna 2018 toimenpiteisiin sijoittumisessa tapahtui iso hyppäys, minkä jälkeen osuus vakiintui reiluun 90 %. Vuonna 2021 osuudessa tapahtui notkahdus, mutta vuonna 2022 osuus on lähtenyt nousemaan jälleen lähelle 90 %.

Kuvio 21. Toimenpiteissä olevien nuorten osuus kaikista tavoitetuista nuorista Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella vuosina 2011–2022.

Kyselyssä selvitettiin, mihin erilaisiin palveluihin, toimenpiteisiin tai toimintoihin nuoria on ohjattu prosessin aikana. Vuonna 2022 etsivän nuorisotyön tavoittamista nuorista 1 915 ohjattiin palveluihin ja toimenpiteisiin. Kuviossa 22. on esitetty etsivän nuorisotyön asiakkuuteen liittyvät erilaiset toiminnot ja palvelut. Niitä oli vuonna 2022 yhteensä 3 342 eli nuori saattoi osallistua useampaan toimintoon ja palveluun. Reilut 60 % nuorista sai etsivien tukea ja tsemppausta ja lähes neljäsosa teki Sovari-kyselyn. Palveluohjaukseen osallistui lähes joka viides nuori.

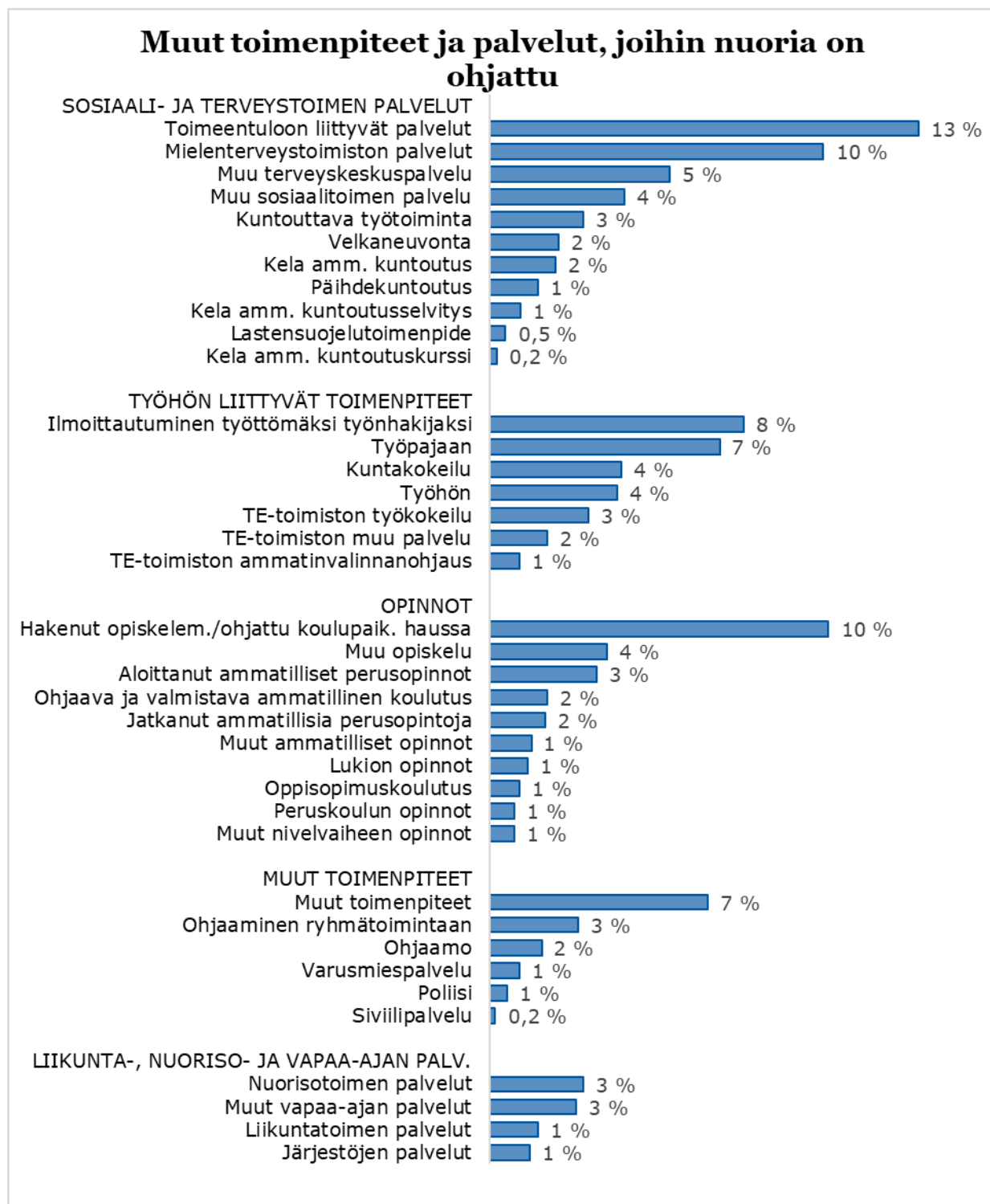
Kuvio 22. Etsivän nuorisotyön toiminta, johon nuoret osallistuivat Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella vuonna 2022⁵.

⁵ Luvut on suhteutettu toimenpiteisiin ja palveluihin ohjattujen nuorten määrään.

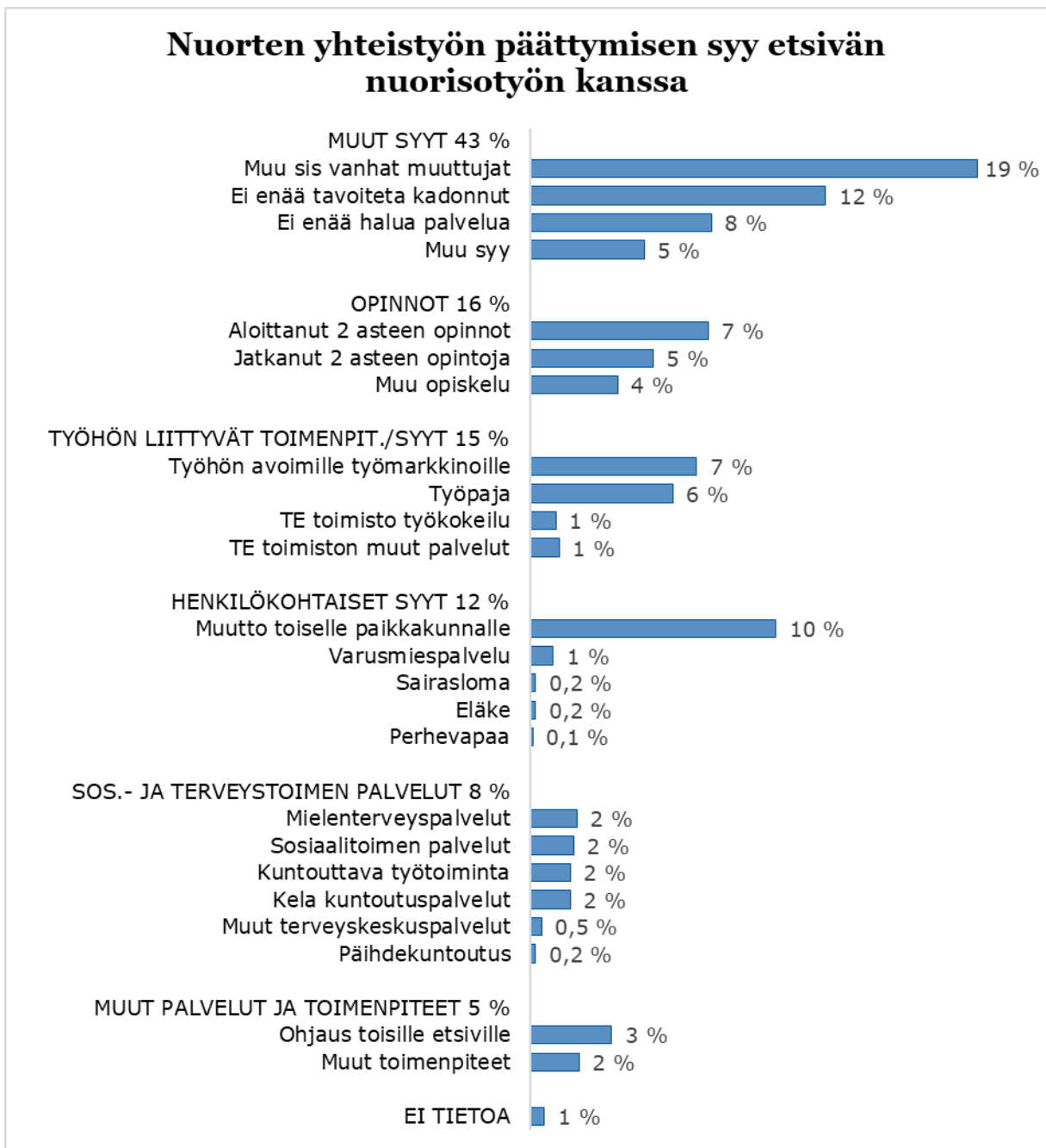
Etsivän nuorisotyön asiakkuuden lisäksi nuoria ohjattiin moniin muihin palveluihin ja toimenpiteisiin (Kuvio 23.). Näiden määrä vuonna 2022 oli 2 225 eli nuori saatettiin ohjata useampaan palveluun ja toimenpiteeseen. Eniten nuoria ohjattiin toimeentuloon ja mielenterveyteen liittyviin palveluihin, työttömäksi ilmoittautumiseen ja työpajalle sekä nuoria ohjattiin koulupaikan hakemisessa. Vuoteen 2021 verrattuna muutoksia ohjautumisessa ei juuri tapahtunut.

Kuvio 23. Toimenpiteet ja palvelut, joihin nuoria ohjattiin Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella vuonna 2022⁵.

Yhteistyön päättäneitä nuoria oli vuonna 2022 yhteensä 825 eli lähes saman verran kuin edellisenä vuonna. Yhteistyö etsivän nuorisotyön kanssa päättyi useimmiten joko siirtymiseen opiskelujen pariin, työhön liittyvään toimenpiteeseen tai muuttoon toiselle paikkakunnalle (Kuvio 24.). Työhön liittyvistä toimenpiteistä yleisimmät olivat työpajalle tai työhön avoimille työmarkkinoille siirtyminen. Nuorista 12 % ei enää tavoitettu ja kahdeksan prosenttia ei enää halunnut palvelua. Edellisvuoteen verrattuna kadotettujen nuorten osuus nousi hieman. Sosiaali- ja terveystoimen palveluihin siirtyneiden osuus laski hieman.

Kuvio 24. Nuorten yhteistyön päättymisen syy etsivän nuorisotyön kanssa Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella vuonna 2022.

4.5 Tarinoita nuorista etsivässä nuorisotyössä

Etsivän nuorisotyön kyselyssä toimijoita pyydettiin kertomaan esimerkkejä nuorten tilanteista ja nuorten asiakkuuteen liittyvistä onnistumisista. Tähän on koottu vastaajien kirjoittamia tarinoita nuorista.

” Nuori tuli hoitamaan Ohjaamolle Kela-asioita ja sitä kautta selkiytyi etsivän nuorisotyön tarve, jonka myötä nuori sai TUVA-opiskelupaikan sekä työharjoittelu-paikan. Tätä ennen nuoren tilanne ei ollut edistynyt pitkään aikaan ja tulevaisuus oli epävarma. Nuoret ovat saaneet yksilötapaamisen aikana Ohjaamolla parhaimmillaan hoidettua ”yhden luukun periaatteella” pari kolme asiaa kerrallaan eri asi-antuntijoiden toimesta, kun etsivä nuorisotyöntekijä on voinut koordinoida tarpeel-liset tapaamiset.”

” Nuori on etsivän tuella uskaltanut puhumaan asioista rehellisesti ja päässyt tätä myötä töihin. Myös koulun ja työelämän ulkopuolella olevia nuoria on saatu mukaan ryhmätoimintoihin ja töihin, sekä osallistettua esimerkiksi nuorten tilojen suunnitteluun. Saatu tarjottua nuorille osallisuutta ja onnistumisia. Lisäksi nuorilta on saatu palautetta että meiltä saatu keskustelutuki on ollut arvokasta. Nuorten kanssa on myös saatu esimerkiksi haettua opiskelemaan.”

”Useampi tapaus on liittynyt nuoren puhelimen katoamiseen, jonka jälkeen asioi-den hoitaminen tyssää mobiilisovelluksen/tunnistautumisen puuttuessa. Lyhyessä ajassa esim. Kela- ja pankkiasiointi on täysin seisahduksissa. Tällaisissa tapauk-sissa on joutunut lähtemään asiakkaan mukaan fyysisesti asioiden hoitoon; uu-desta puhelimesta pankki- ja kelakäynteihin ulottuen. Asiakkailla on myös mennyt hoitoaikoja ohi, tullut sakkoja peruuttamattomista käynneistä, koska puhelimeen tulleet viestit eivät ole heitä tavoittaneet. Konkreettinen jalkautuminen asiakkaan avuksi on ollut tarpeellista vaikkakin vaivalloista. Asiakkailta on tullut kiitosta, ’etten ikinä olisi selvinnyt tästä kaikesta yksin!’ ”

” Uutena asiana on v.2021 tullut muutaman asiakkaan hankkima turvakielto. Asiakkaat ovat olleet tilanteessa, jossa esim. entisistä rikollispiireistä on pelon vuoksi pitänyt päästä mahdollisimman ulottumattomiin. Olen nämä prosessit hei-dän tukena käynyt, joita he eivät itse tunteneet /tienneet niihin olevan oikeutet-tuja. ’Olo on turvallinen ja helpottunut, voi taas uskaltaa elää uudella paikkakun-nalla. Kiitos etsivän tuesta ja avusta.’ ”

” Nuori, lievä kehitysvamma, ADHD. Pitkä asiakkuus etsivässä nuorisotyössä. Aloittaessa raha-asiat solmussa, ahdistusta, kovasti ylipainoa. Etsivän avustuksella ohjattu velkaneuvontaan, mielenterveyspalveluihin ja terveydenhoitajalle, joiden avulla nuori saanut kuntoon raha-asiansa, kuriin ahdistuksensa ja painon hallin-taansa. Muutos tapahtunut vuosien varrella pikkuhiljaa yksi asia kerrallaan. Yh-dessä asiassa onnistuminen kasvattanut itsetuntoa ja uskomista että muutos on mahdollista muissakin asioissa. Etsivä ollut rinnallakulkija, tukija ja tsemppari. Nuori osallistunut yksilö keskusteluihin, ryhmätoimintaan ja Nuotta-valmennuk-seen.”

” Nuori oli valmistunut ylioppilaaksi keväällä 2022. Hän muisti Jelppi-verkon työntekijöiden vierailun lukiolla ja päätti ottaa yhteyttä etsivään. Nuori kertoi, että lukio-opiskelu oli ollut erityisen raskasta, koska korona ja sen tuoma pelko sekä epävarmuus oli vallannut mielen ja toiminnan ihan konkreettisesti. Tuntui, ettei opiskelusta tule mitään eikä tulevaisuuden toivoa ole. Ukrainan sodan tuoma lisä-epävarmuus tulevasta ja turvallisuuden puute veivät toivon ja uskon tulevaan - onko mitään järkeä edes enää yrittää kun tulevaisuutta ei ole? Nuori oli hakenut jatko-opiskelupaikkoja, mutta vain koska näin tehtiin. Ei tuntunut yhtään siltä, että voisi aloittaa opiskelua, koska mitä ideaa siinä enää on, kun tulevasta ei tiedä. Nuori pääsi opiskelemaan, mutta ei ottanut paikkaa vastaan. Hän tiesi, että ensikertalaiskiintiö oli hänen kohdallaan historiaa. Nyt hän ei tiennyt mitä tehdä. Etsivän nuorisotyöntekijän kansa juteltiin pitkiä keskusteluita sekä viestiteltiin. Hoidettiin viralliset asiat eri viranomaisien kanssa. Pikku hiljaa toivo ja suunnitelmat alkoivat muodostua. Hän halusi päästä kokeilemaan työelämää. Ensin oli ajatuksena työkokeilu, mutta sattumoisin tarjoutui paikka osa-aikaiseen työhön iltapäiväkerhon ohjaajana. Nuori haki työhön ja pääsi aloittamaan työn heti seuraavalla viikolla. Tämä oli suuri onnistuminen nuoren kohdalla. Koska nuori oli erittäin epävarma kaiken suhteen, jatkoimme yhteydenpitoa työn alkaessa. Pikkuhiljaa nuori vahvistui ja voimistui sekä itsevarmuus kasvoi. Myös luottamus tulevaan lisääntyi. Alkoi löytymään suunnitelmaa myös tulevaan. Neljän kuukauden jälkeen nuori kertoi, että hänen elämän suunnitelmansa ovat selkeytyneet. Hän hakee opiskelemaan ja toivoo voivansa aloittaa syksyllä 2023. Siihen saakka hän työskentelee. Nuori kertoi, että hän on saanut etsivästä nuorisotyöstä kokonaisvaltaista tukea mikä oli hänen mielestään äärimmäisen tärkeää. Nuori sanoi, että jokaisella toisella asteella olevan nuoren tulisi olla mahdollisuus päästä juttelemaan etsivän nuorisotyöntekijän kansa, koska silloin tulee kuulluksi ja etsivällä on aidosti aikaa ja kiinnostusta nuoren elämää kohtaan. Hän aikoi suositella etsivää myös läheisilleen.”

”Tiimissämme on sitoutuneita työntekijöitä, jotka ovat tehneet pitkään etsivää nuorisotyötä. On ollut hienoa huomata, että entiset asiakkaat osaavat olla matalla kynnyksellä uudestaan yhteydessä jos tarvitsevat jotakin apua myöhemmin elämässä.”

” Monet etsivän asiakkaat ovat pitkäaikaisia "tuttuja" eli palaavat asiakkaaksi uudelleen ja uudelleen. Useimmilla asiakkailla on elämä hiljaksen kuitenkin saanut paremman suunnan. Esimerkiksi pitkäaikainen etsivän nuorisotyön asiakas on päässyt tutkimuksiin sekä aloittanut opinnot. Nuori on kokenut olevansa nyt oikealla alalla ja hän on saanut vahvistusta itsetunnolleen. Itsenäinen elämä ja opiskelu uudella paikkakunnalla sujuu hyvin ja nuori on tyytyväinen. Häneltä tuli viikko sitten onnellista viestiä, kuinka oli saanut kokeesta hyvät arvosanat. Osa asiakkaista on ollut lyhytaikaisia ja etsivän pääasiallinen työmuoto heidän kanssaan on ollut tsemppaus ja motivointi jatkamaan opintoja, sitoutumaan psykiatrisen hoitoon ja ottamaan vastaan eri auttavien tahojen palveluita.”

” Nuorten havahtuminen huomaamaan, että omat valinnat ratkaisevat. Tätä kautta järkevien vaihtoehtojen ja valintojen löytäminen. Oman tilanteen syy-seuraus-suhteen kirkastuminen nuorelle.”

” Useista selvityksistä ja tutkimuksista käy ilmi, että nuoret ja nuoret aikuiset kokevat yksinäisyyttä. Ryhmätoimintojen kautta olemme mahdollistaneet etsivän nuorisotyön asiakkaille erilaisia paikkoja kohdata muita samankaltaisessa elämäntilanteessa olevia henkilöitä. Osa ryhmiin osallistuneista nuorista ovat löytäneet sieltä kavereita ja yhteyttä pidetään myös ryhmätapaamisten ulkopuolella. Tämä on ollut todella upea onnistuminen työssämme.”

” Tässä asiakasnuoremme kirjoitus pitkästä yhteistyöstä kanssamme. Kirjoituksen lainaukset ovat nuoren omien laulujen sanoituksia jotka kertovat nuoren ajatuksista ja fiiliksistä omasta elämästään. Kirjoittaminen ja musiikki ovat toimineet myös yhtenä työkaluna ja puheeksiottovälineenä tapaamisissamme.

’Kuulkaas hei!

Nosta kädet ilmaan ja huuda, jos toista vois jotenkin auttaa nii se tee sillä niin paljon hyvää aikaan saa. Apua saat, ku apua tarviit, ja joku jossain välittää.

Oma kosketus etsivänuorisotyöhön on nuoren eli ”asiakkaan” näkökulmasta ja se kyllä on tarpeellinen juttu. Kiitos sen avun mitä sieltä on saanut, sen takia jotenkin on aina jaksanut jatkaa eteenpäin. Ja tarpeen tullessa on ohjattu ammattiauttajan luokse, mikäli on nähty tarve siihen, vaikka nuori itse ei sitä tahtoisikaan itselleen myöntää.

Ei aina niin vaikeeta tarviis olla, jollekin riittää hymy, toiselle kysymys hei miten sulla menee, kun ei sitä kysy liian usein kai kukaan.

Se avun määrä ja laatu minkä on saanut ja mahdollisuus saada etsivästä nuorisotyöstä, olipa kyse arjen haasteista tai melkein mistä vaan ja tunne ja tieto siitä, et joku haluaa ja jaksaa kuunnella kuulumisia. Eli toisin sanoin; se työ on lähes korvaamatonta, jota toivottavasti joskus osattaisiin arvostaa enemmän.’ ”

5 Lähteet

HE 111/2016 vp (2016). Hallituksen esitys eduskunnalle nuorisolaiksi.

www.edusta.fi/FI/vaski/HallituksenEsitys/Documents/HE_111+2016.pdf

Honkonen Tiina (2016). Työnohjauksen mahdollisuudet nuorisotyössä. Nuorisotyö-lehti 3/2016.

Into ry, Aikalisä. www.intory.fi/etsiva-nuorisotyo/aikalisa/ Viitattu 29.6.2023

Into ry, Sovari-vaikutusmittari. www.intory.fi/tyopajatoiminta/sovari/

Viitattu 29.6.2023

Nuorisolaki 1285/2016. Annettu Helsingissä 21.12.2016.

www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20161285

Opetus- ja kulttuuriministeriö. Valtakunnallinen etsivän nuorisotyön kysely 2021.

https://nuorisotilastot.fi/wp-content/uploads/2022/01/ET-kysely-ohjeet-2021_2022_01_09.pdf

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto

Oulu

2023